

ఆంధ్రదేశ సేవకసంఘము

బెజవాడనుండి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కమిషనరుగారు అయ్యికి వేంకటరమణయ్యగారిల్లు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

గోదావరి పుష్కరము.

ఆంధ్రదేశమునందు పావనములగు తీర్థయాత్రాస్థలముల అనేకములు గలవు. తీర్థయాత్రకు అనేక విధముల ఆసక్తినిపించుచున్నది. ఇందులను ఆచరించునట్టి విధములు ఆచరించునట్టి విధములు.

ఉద్దేశము ప్రచారము

ఈ యుద్దేశమును ఆంధ్రదేశమునందు దంతులను విరివిగ వ్యాపింపజేయుటకై శక్తినిపించి ప్రయత్నించుచున్నాము. గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము గ్రామమందు బాలభటుల పాఠశాలలు కట్టించుటను ఏర్పాటు చేయుటకై, ఆ గ్రామ వాస్తవ్యులను సేవాత్మకులు కగు ప్రయత్నములను జేయుచున్నాము.

“దురా” కటాలము-బెజవాడ

బెజవాడనుండి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కమిషనరుగారు సేవాత్మకులను చక్కగ ఆచరించుచున్నారని తెలుపుటకు సంకల్పించుచున్నాము. ఒకప్పుడు మీరు తమంతటామీ ఈ కటాలములను కట్టించుటను జేయుచున్నారు. మఱియుకప్పుడు కే. బి. కటాలములను కట్టించుటను జేయుచున్నారు.

ఇటీవల కప్పు కాంభోజుగారి ఇంట్లో దొంగలు వడిరి. నాడు కార్యాలయముచే దుర్గావలమునా రందణము, దొంగలువడిరి ఇంటికి దగ్గరనున్న రామమోహన లైబ్రరీకి నుండి పండుకొని యుండిరి. కాంభోజుగారును వారి తమ్ములును గూడ బాలభటులే. అందుచేత కాంభోజుగారి సోదరుడు దొంగలను కాదగానే అపాయమును నూచించు ఈలను జేసెను.

ఆంధ్రదేశమునందలి పటాలములు, వారి పనులనుగూర్చి సంగ్రహముగా వ్రాసి నాకు పంపుచుండినయెడల ఇంక ప్రయత్నించుచుండెదను.

బ్రిటిషు విజయాభినందనములు

గన్నవరం-కృష్ణాజిల్లా.

2-7-19 తేదీ బుధవారము, గన్నవరపురమున శ్రీకృష్ణాకావోనేమకు హాలునందు “విరోహ మహాసంగ్రామము సంభవార్త”ను గురించి పరిచయ సీతారామయ్యగారి ఆగ్రహ సాధితత్వమున పాఠము జరిగి పరిచయము జరిగెను.

బాపట్ల

ఈ గ్రామములో యిప్పటికి నుమారు 15 వలల వైగా నున్న బోర్డుపైనున్నా పాడుమాపురగారి కేంద్రము ఏ కారణమునో మార్చినారు. నీ పాడుమాపుర బోర్డు పాడుమాపుర పాడుమాపురగారి యిచ్చటికి మార్చినారు.

భారత యువజనసంఘము తరపున 2-7-19 తారీఖున “విరోహ మహాసంగ్రామము సంభవార్త మునుందుకు” కమ సంకల్పము తెలియచుచు నొకసభ జరుపబడెను. సంఘ కార్యదర్శి బ్రహ్మాండం వెంకటలక్ష్మీకారయ్యగారు రావు గారు ముందు సభ గావించిన కారణము వివరముగా చెప్పిరి.

వార్తాపత్రికల మూలకముగ సంధివిషయము తెలిసికొనిన వారైనందునను, సామాన్యజనులు మాత్రము తెలియవలసిన అవసరమైనందున ఏ కొరతయు లేక సభ జరుపబడుటగా జరుపబడినది.

గుండుకొలను

కృష్ణాజిల్లా యేబూరుతాలూకా గుండుకొలను గ్రామమున కృష్ణాపవనమందిరమున యీ నెల 2 తేదీన జన్మము సంభవించిన సంకల్పములు జేసినందుకు యూనియన్ ప్రెస్ మను గారగు ము. రా. భోగరాజు వీర వెంకయ్యగారి ఆధితత్వమున సభ జరుపబడెను.

వేటపాలం.

మహాప్రభుత్వమువారునుజన్మనీవారును సంధిపత్రముపై సంధి కములు జేసినను నువార్త వార్తాపత్రిక మూలమున తెలిసినది. ఆ సంకల్పమును తెలియచుచున్న యీ గ్రామములో డెలిగేటు వైరుముగారగు ఊటుపూరు వెంకటసుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు విశేషశ్రద్ధతో పుంజుకులను రాజకీయోద్యోగులను సన్మార్గించి యూనియన్ లోనుండు విద్యార్థి విద్యార్థికులతోను ఉపాధ్యాయులతోను గ్రామవాసులతోను వివిధవాద్యములతోను నాట్యములతోను శ్రీ పంచుకూర్తి మేరీరాజీగార్ల పటముల నుర్రేగొవు గ్రామపీఠముయందు దుర్గను మత్తుత్సాహముతో జేసిరి.

స్మరణసభ:—కీర్తికేసులయిన రా. బి. కందుకూరి వీరేశలింగముపంతులవారి ఆకాలమరణమునకై 18-6-19-9 కావలితాలూకా బ్రాహ్మణ కాల ఆగ్రహారమునందు జయలక్ష్మి గ్రంథభాండాగారమును తీర్చిదిద్దుటకు గ్రామపానులును, కే. గురుమూర్తికాశ్రమి యాజమాన్యమున సహజేశమై, శ్రీ పంతులవారు శ్రేణులను జేసిర మహాసభకారమును ఆంధ్రభాషకు తెచ్చిన వన్నెయ్యన, కే. వెంకటనారాయణ కాశ్రమి పురుషధురముగా నుపన్యసించిరి. సభ్యులును వారి వారికి తోచిన రీతిని పంతులవారిని పొగడి వారిభావకార్యము వారిచే రందింపబడిన గ్రంథములను వారియొక్క ఛాయాపటమును భాండాగారమునందుంచుటల సర్వజనాంగీకారముగ నొకటి రూపమును భాండాగారమున కృపానిర్మాణము జేయుటలను అందు కయ్యెడు ద్రవ్యమును చందాలపూతమున కనూలు జేయునట్లును తీర్మానించిరి.—కార్యదర్శి.

Advertisement for 'Bhagavathu Lavaru? Arbhagavathu Le.' (1045) featuring a table of names and amounts, and a list of names at the bottom.

ప్రధమ ఆంధ్ర దేశ సహకార సభ.

ద్వితీయ దిన చర్య

రెండవ దినమున, అనగా 29.6.19 తేదీన ఉదయం 7 1/2 గంటలకు విషయ నిర్ణయసభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. మొదటి దినమున విచ్చినవారు గాక పలువురు ప్రముఖులను సహకారమును దయచేసిరి. మిగతిన చిత్తు తీర్మానములు కడు సమర్థతతోను విషయజ్ఞానముతోను ఉత్సాహముతోను చర్చించబడినవి. సహకార కాభివృద్ధి కార్య యగు యుక్త. ఆర్. హెమ్మింగ్వే గారు తన సహాయాధికారుల కలహను మధ్యమధ్య తీసికొనుచు ఆయా విషయములను గూర్చి సలిపిన వాదములు దొరతనమువారి ప్రతిభ వాదమును తెలియజేయుటయే గాక హెమ్మింగ్వే గారి పరిపూర్ణమగు విషయజ్ఞానభవజ్ఞానమును తెలుపరించెను. కొన్ని తీర్మానములు ప్రత్యేక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లకు అనుగుణముగా, కరెన్సీకిని వాణిజ్యమును సంబంధించిన విషయముల వర్గసాయములు, ఆర్థిక కష్టతీర్పు నిర్ణయించుట ఆసియాంధ్రులకు ప్రత్యేకము వాడుటలను వారిని అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారుగా చేయుట తాలూకా నూపగు వైజుగు యూనియనులను బ్యాంకులకు తేసి వానికి పూర్ణమగు స్వపరిపాలనాధికారము నొసగుట మొదలగునవి అతితీవ్రముగ చర్చించ బడినవి. విషయ నిర్ణయ చర్య ఉదయము 10 1/2 గంటల వఱకు జరిగెను. అంత విషయ నిర్ణయ సభ యుగిసి భోజనములు ఫలవరములు అయిన పిమ్మట సాయంత్రము నుమారు మూడు గంటలకు మహాసభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. అప్పుడు యీ దినక తీర్మానములు శ్రమముగ ఉపపాదించ బడి ఆమోదించబడినవి. అప్పటికి మరొకందగు ప్రతినిధులను ప్రముఖులను న్యాయపరిచయముతో రావు పాటిబండ్ల వెంకట రమణయ్య జోన్సుల రామచంద్ర రావు గారును కృష్ణాప్రభు భోర్ల యింజనీయరు టి. కె. టి. వీర రాఘవాచార్యులు గారు మొదలగు వారు విచ్చేరిరి.

తీర్మానములు

(9) ఆసియాంధ్రులను యెడ కిగని దుర్బిక్షమునుండి వారికి ది:మునకు ఒక్కపూట అయినను పొట్టనిండ మామ లభించ జేయుటకు సహకారోద్యమము తప్ప వేరొందు సాధనము లేదు గనుకను, పరిపత్తిసంఘములు మాత్రమే గాక చురుకైన నివసింతులకు అప్పులను యే స్వల్పకట్టరముల వ్రేసే వారికి లభింపజేయుటకై గృహనిర్మాణ సంఘములను సెంట్రల్ టి. ఆఫ్ సంఘములకు దొరతనమువారు కూలంకషముగ ప్రోత్సహపత్తి కలుగజేసియు, విదేశీయులను పోటీయొనము ఇప్పుడు దాదాపు పూర్ణముగ నశించిపోయిన చీలికలే మొదలగు గృహపరిశ్రమల పునర్ధారణ జేయుటకై వలయు సహకార పారిశ్రామిక సంఘముల స్థాపించి వానికిని వివిధ ద్రవ్య సహాయముచేసియు సహకారముల ఆకాశి వారిని విరంతర దాన్యపూనుండి విముక్తులను జేయుట ప్రభుత్వమువారికిని జరి యలకును విధ్యక్తమని ఈ సభవారి దృఢనిశ్చయము.

ఆసియాంధ్రులలో సహకారోద్యమము వ్యాపింపజేయుటకై ప్రత్యేకముగా రెండేసి మూడేసి జిల్లాలకై ఒక అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ కు ఉండవలె నను వాఙ్మయ నిరాకరింపబడినది.

(10) నూతనియైన ఘండు ప్రతి సెంట్రల్ బ్యాంకు తనను చెందిన దేశ భండమున కంతయు సమర్పింప వాడవలయు, అప్పుడును అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారి యొక్కయు, సెంట్రల్ బ్యాంకుల యొక్కయు సహకారముల ఆవశ్యకత మునకును యూనియనులపక్షపు ప్రతినిధులను గలిగిన మహాసభ పరిపాలించుటయు ఉచితమని సభ పరిపాలించుటయు ఉచితమని యీ సభవారి యభిప్రాయము.

వై చెప్పబడిన పరిపాలన సెంట్రల్ బ్యాంకుల చేతి లోనే యుండవలెనని చెప్పిన పంద్రంగి క్రైంబక రావు గారు ఈ తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. సభ్యులు తిసికొనగా ముగ్గురు తప్ప అందరను ఆమోదించిరి.

(11) సమష్టి అమృతము కొనుబడి విషయములలోను ప్రార్థన విషయములలోను గ్రామసంఘములు అభివృద్ధి చెందకుండుటచే సహకారోద్యమ ఫలము వానికి పూర్ణముగ జేయవలె లేదు గనుక సెంట్రల్ బ్యాంకులు గల ప్రతిభిక్షములలోను ఒక సహకార వర్తకసంఘము స్థాపింపవలెననియు, సరకుల కొనుబడి అమృతము మొదలగు విషయములలో సంఘములకు వలయు భోగట్టము సప్లయచేసి అట్టి వ్యాపారమును జరుపుటలో అవసరమగు సహాయ మొనగుటకు తగు హోదాగల అధికారుని తగు నిబ్బందితో నియమింపవలెననియు

ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుచున్నారు.

(12) ప్రయిమరీ సంఘములు సెంట్రల్ బ్యాంకులకు చెల్లించు షే. కధనమును యిప్పటికే 10, 20 సంవత్సరముల వాయిదాలలో గాక తీవ్రపువాయిదాలమీద యిచ్చివేయుట సెంట్రల్ బ్యాంకుల ఆర్థిక స్థితికి పుష్టి, సంఘముల కార్య నిర్వహణమునకు బాధ్యతను ఒసగును గనుక 5 సంవత్సరములకు ఎక్కువగా కాలములో ప్రతి సంఘముకు తీసి షే. కధనమును సెంట్రల్ బ్యాంకులకు చెల్లించుట శ్రేయస్కరమని యీ సభవారు తమ యభిప్రాయమును తెలుజేయుచున్నారు.

(13) ఋణముల సంపాదన తప్ప మఱియే యితర విధమగు సహకారపు కార్యములకు నిర్వహింపకుండుట సహకార సంఘ జీవనమునకు ప్రతి బంధకమును, సహకార నూత్రములకు వికల్పమును అగుటచేత సంఘములలోని సభ్యులు ప్రతి వారము స్వల్ప ఆదానను సమకూర్చుకొను అలవాటును అలవలెనని ఆర్థిక బలమును సంపాదించునట్లు కృషి నెల్పవలెనని ఈ సభవారు సంఘములయొక్క నిర్వాహకులను హెచ్చరించుచున్నారు.

(14) సహకార సంఘ సభ్యులకు తమ భాగముల (షేరు ధనము) మీద లభించు వరుసానము (ఇంకంటాక్సు) రాబడి తన్ను చట్టమునండి మిగిలించుటకు వ్యాజ్యమని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(15) సహకార సంఘములలో ఒక సంఘమునుంచి మరొక సంఘమునకు దీర్ఘము పంపుటలో సౌలభ్యము కలుగుటకును ఒకమండలమునుండి మఱియొక మండలమునకు దీర్ఘము పంపబడునపుడును అట్టి సౌలభ్యమే ఉండుటకును ఏబదిరూపాయలకు తక్కువగాని మొత్తములకు తీసికొని దీర్ఘక మండల రూపమున దీర్ఘము పంపుటకు అవకాశము కల్పనము తాలూకా భజానాలకు అధికార మొసంగవలెనని ఈ సభవారు దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

(16) జనోపయోగకరమగు పనులు నెలవేర్చుటకు సంఘము ప్రతిష్ఠింపవలసి యున్నది గనుకను అట్టి సంఘలకు ద్రవ్యము సమకూర్చుటకై నిశ్చితములగు మార్గములు యేర్పరుపవలసి యున్నది గనుకను సహకారసంఘములకు వచ్చేదినిక రాదాయమునుండి తీసి రిజర్వఫండు చేత పడచిన వెలక ఆయా సంఘముల ఇష్టానుసారముగ మిగిలిన సొమ్ము సంపూర్ణముగ గాని నిర్దిష్టమగు కొంతభాగమును గాని న్యాయ కాత్రు సమ్మతిమగునట్టి ప్రజోపయోగము కార్యములకు వ్యయ వెట్టుకొను అధికారము ఆ సంఘములకు ఇచ్చునట్లు చట్టమును సవరణజేయుట అవసరమని యీ మహాసభవారు దొరతనమువారికి నివేదించుచున్నారు. అట్టి మార్గవల జరుగు వలకు వైక నూచింపబడిన సదుపాయమును జేయవలెనని ఏ సంఘమువారైనను సహకారకాభివృద్ధి కారిని అనుగు నెడల దానిని అటులలో వెట్టుకొనుటకు అవకాశము కలిగింప వలెనని కాభివృద్ధి కారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(17) సహకారపు చట్టముయొక్క 12 వ నిబంధన ప్రకారము ఈయబడిన పుత్రులకు, అవార్డులకు సహకార కాభివృద్ధి కారులు గాని, రివిన్యూ అధికారులు గాని సర్కారు రివిన్యూ కమిషను కలదుటకు రానింపబడిన రివిన్యూ రిచర్చి చట్టములో చెప్పబడిన నియమముల ననుసరించి అయిన జలుపుటకు వలయు సభికారులు నియమింపబడు చట్టము సవరణజేయవలయునని యీ సభవారు దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానము రెండు వైపుల పడునుగల కత్తిరింటి దనియు యిట్టి భయోత్పాదనమగు ఆయనమును జరసామా న్యముయొక్క డేమును కొంత ఉద్దేశింపబడిన సహకారోద్యమములో చొప్పించుట అతి అపాయకరమును ఉద్యమ వ్యాపకమునకు నిరోధకముగను పరిణమించుననియు చెప్పిన సర్కారు పక్షంతయు చెల్లించినను రివెన్యూ రికవరీ ఆప్రకండ ఆస్తిని కొల్పోయిన యొక బీద ఆదిమాంధ్ర కై క్రైస్తవ రయతుయొక్క దృష్టాంతమును వాక్రమ్యము ఈ తీర్మానమును ఆమోదించుటకుదదని ప్రతిఘటించి, సివిల్ కోర్టులలో కలుగు అలస్యములను తగ్గించుటయే ఈ తీర్మానముయొక్క యుద్దేశము గనుక తమ వాద్యలను అయిటలో వెట్టి యధికారము అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ కు యిచ్చివేయవలయునని యు అవసరమయినచో నమలు పనులు నెలవేర్చుటకు తగు నిబ్బందిని వారికి సహాయముగ నియ్యవచ్చుననియు గూడూరి రామచంద్ర రావు గారు వాదించిరి. ఈ వాదము జోన్సుల రామచంద్ర రావు గారిచే బలపరపబడినది. అయినను బహు సంఖ్యాకులచే తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

(18) సహకార సంఘముల నిక రాదాయములలోనుండి రిజర్వఫండు ధర్మఫండు పోను మిగత సొమ్ములలోనుండి "లాభ

మును సమానమునుగి" అను పేరును ప్రత్యేకపుగిది నెలక దానిని స్థాపింపవలెనని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(19) రెండవ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సహకారసభ గోదావరి జిల్లాలో జరుపబడును.

సభాంతమున అభ్యుత్థులు ఈవిధముగా ఉపన్యసించిరి:- సహకారోద్యమమును బాగా పుం క్తముగ నడుపుటకు అవసరమయిన వధులకు గాను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోను పుం క్తముగ రాష్ట్రీయరథ జలుపవలెననియు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోను పాడమియే రెండు మాసములకంటె నెక్కువ కాలమును ఈభాగమును ఆత్మధికముగ బ్రచారముజేసి ఇంతవల్ల కాలములో అద్దానికి స్వరూప మొసగు ఈమహా సభకు సమకూర్చి జరుపుదము గానించిన సభా నిర్వాహకుల యిచ్చి మొత్తము జ్ఞాపనీయును. అట్టి మహోత్సాహమైన కృషి సల్పిన ఆహ్వాన సంఘమువారికి మన మెంతయు గృతజ్ఞులము. మనలో బాటు కన్నులుములు కోర్చి గర్వ మెండు పక్షపు వాదమును మనకొనిగొలుపుచు తమ ఆత్మంతానభవము యొక్క లాభమును మనకొనిగ సహాయ మొసంగినందులకు సహకార కాభివృద్ధి కారిని హెమ్మింగ్వే గారును, వారిసహాయాధికారులు గావు హెమి కృష్ణమెంటి నాగేశ్వరరావు, రావురామేలు, టి. శ్రీనివాసరావు, వేమూరి లక్ష్మీపురించారావు గారును మనయొక్క ఆత్మంత కృతజ్ఞతకుపాత్రులు. నేను ఈయన్వయ విషయమున విశేషముగ సభకు గల వాడను కాకపోయినను అనుభవజ్ఞులను ఉత్సాహ వంతులను అగు మీ అందఱు సహాయమునకు ఈ సభ నెలవేర్చుకొని నందులకు మీ అందఱు వాక్యకర్త కాభి వందనముల నర్పించుచున్నాను.

భోగ రాజు పట్టాభి శీతారావు య్య గారు అభ్యుత్థులకు వందనము లర్పించుచు శ్రీ వేమవరపు రామరాజు వంతుల గారిని చాల కాలమునుండి ఆర్థిక మేధావంతులుగ నెరియుచును, వారి ప్రతిభాఫలము తనకప్పుడుకు అనుగ్రహక వేద్యము కాలేదనియు ప్రథమ ఆంధ్ర సహకార సభాభ్యుత్థుల చెప్పటచేమి కలదా? యని నిశ్చించుచుండ మహోత్సాహమైన ఆదర్శములను ప్రదర్శించుటయే గాక ఉద్యమ సాఫల్య మార్గములకు కడు సాదృశ్యముతో నూచించి తన్ను సంతోష ఆశ్చర్య నిమగ్నునిగ జేసిరియు, అదికలకు కడు చాకచక్య ముగల న్యాయవాది అని మాత్రమే ప్రతీతి గాంచి గాని ఆవాడు ఆర్థిక సామర్థ్యము సహకారలని యజువుచేయబడిన దనియు వాక్రచ్చి సభాసత్తమున మనఃపూర్వక వందనము లర్పించు, మాడవాటి నేంక పేర్కరావు గారి విశ్రాంతిధర్మ ధర్మకర్తలకు శ్రీ మైలకరం గారు గారిని శ్రీకృష్ణ కామ మేల్వరే విస్మంకెట్టి వెంటకర్తయి గాక ఉన్నత సాహిత్య ధర్మకర్తలకు వారి వారి భవనములకు ప్రతినిధుల యొక్కయు ప్రేక్షకుల యొక్కయు సౌభాగ్యము నిమిత్తము బసగించుటకు వందనముల నర్పించిరి.

సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు ఈ ముగిన ప్రతిపాదనమును సమర్పించుచో న్యాయవాదుల యెడల దొరతనపుటువొగ్గియులకు గౌరవముగాని ప్రజలకు నిశ్చారముగాని తేలున్నును జేకే తెలుగువరుగు ప్రతినిధులనునునాడు న్యాయవాద ప్రాణాభ్యుత్త రహింసగునాడు ప్రతిభా సామాన్యమును అర్థంత చాకచక్యముతో చురుపువన్న ఆసిస్టెంటు లాయరు జార్జి మొదలగు ముక్తి పుం క్తము న్యాయవాదులే యనియు నట్టి సామన్యమునము జేకేపాల్క తత్వరరమను న్యాయవాదులకు వేమవరపు రామరాజు వంతులు గారు అభ్యుత్తుల నహించి మహాసభకు జయభద్రము గావించుటయే నిదర్శనమనియు నుడిచిరి. జ్యోతిస్సుల రామచంద్ర రావు గారును ఆహ్వాన సంఘమువారికి మనఃపూర్వముగ వందనము లర్పించుచు బడలికకు ఓర్చి క్రమమునక రేయింబవట్లు పేర మెనర్విన కాలభటులకును వారి నాయకులకు శ్రీ అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యవంతులు గారికిని కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనముల నర్పించిరి.

వంజేమాతర గానముతోడను గాడ్ నేపు ది కింగు తను గీతముతోడను మహాసభ కరతాళ భవనములో ముగిసెను.

అత్యంత చాకచక్యముతో ప్రతినిధులకు సంకృష్టికరముగ మృష్టాన్న భోజనముల మెసగిన శ్రీ కృష్ణరాజ్జి వారి సామర్థ్యము ఎంతయు ప్రశంసనీయును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సహకారసభ పరిపరమమున శ్రీ కృష్ణ వేదీపరశ్మిరమాన శ్రీ కనకదుర్గామతల్లి చల్లని వీక్షణములో సమావేశమైనది. ఈ మహాసభ ఆచంద్రితారకముగ విలసిల్లి ఆంధ్రుల పురోవృద్ధికి తోడ్పడునటుల శ్రీపరమేశ్వరుడు ఆశీర్వదించును గాక !

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ జూలై నెల 5-వ తేది

శనివారము

సంస్కరణములు:

ఆంధ్రదేశపు రాయబారులు

ఇకను పాఠశాలలు కొందరు హిందూ దేశమునందే బయలుదేరనున్నారు. నేటి తంతి వార్తలను తలచి స్వరాజ్య సంఘమువారు రాపు బహదూరు సి. డి. పి. ద్వై, డాక్టరు డి. పి. పద్మయి, డాక్టరు సి. డి. వెల్మూరుగార్లు తమ రాయ బారులుగా సంగ్రహమున కేటపుటకు నిశ్చయించిరి. తేల పుచ్చుచి. జాయింటు కమిటీ వారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు, సర్ శంకరక నాయకుగా రాహ్వసింప బడినటుల, ఇండియా ప్రతిక దేల పుచ్చుచున్నది. జూలై నెల మధ్యకు పూర్వము జాయింటు కమిటీ గూడబాల దని, యీ ప్రతికయే యూహించుచున్నది. సెంటు రిహాలసింగుగారు కామను వీలుప్రతికలో వ్రాసి నటుల "నెత్తు కమిటీవారికి బిల్లును కంపుట యనిన, యీ సంవత్సరాంతమునకు గాని కమిటీ వారి నివేదికము పార్లమెంటువారికి జేరదని గ్రహింపవలెను. ఈమారు పార్లమెంటు సమా వేశములో సి బిల్లును శాసనముగ గావించుటకు వీల గనుండదు. కాని, సమావేశకాలము క్రిస్ట మస్ నెలపులవరకు విస్తరింపబడెనేని, వీలుగలు గును. అటుల గావించుటకు కష్టమేముండదు." మాకు దెలిసిన వర్తమానము బట్టి, నేటిదినము బాంబయిలో బయలుదేరెడి స్టీమరులో భారత దేశపు రాయబారులకు చోటుండదనియు, దీనియందు సైనికులు విశేష సంఖ్యలతో ప్రయాణము రెయ్యచున్నారనియు, 19-వ తేదిన బయలు దేరెడి స్టీమరులో భారతీయులకు తగినసన్నిధానములు ప్రత్యేకించియుంచబడవనియు, తెలియుచున్నది. మద్రాసు ప్రెస్సు కేతెంచిన ప్రత్యేక తంతివార్తబట్టి, రాయబారులందరు, ఆంగ్ల దేశమునకు జేరులోకుల, జాయింటు కమిటీ విచారణ పూర్తిగదనుట నిశ్చయము.

మహారాష్ట్ర ప్రతినిధులును, సర్ శంకరక నాయకుగారును, ఇంను మరొకొందరును బయలు దేరవలసియున్నారు. ఆంధ్రు లీ తరుణమున వెనుకంజవైచుట, విచారకారణముగచున్నది. కాంగ్రెసు సమావేశమువారింతవరకును, ఆంధ్రులపై చిన్నచూపు గడుజరచినమాట సత్యమే ఆంధ్రులెటులెటులో ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘమును బడయకలిగిరి. ఈ తరుణమునకూడ, కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆంధ్రదేశపు రాయబారుల విషయమై ఉపేక్షాభావము వహించియుండుటలో నాశ్చర్యముండజాలదు. దీనికి ప్రతిక్రియ, దేశ బాధ్యతల సాంధ్రులు నిసర్జించుట కాజాలదు. ఆంధ్రులు, మిగిలిన రాష్ట్రములవారితోబాటు, ఎంతటి నిష్ఠుములనైనను దాటి, దేశసేవ జేయుటకు నిర్దముగచున్నటుల, వెల్లడింపవలసిన తరుణ మొనర్చుచున్నది. ఆంధ్రులు మిగిలినవారికి శక్తి సామర్థ్యములలో కొరవడదు. కాని, మిగిలినవారి కున్న చొరవగాని, సాహసముగాని వీయందు గాన్పించదు. అలహాబాదులో నిటీవల జరిగిన అఖిల భారతీయ కాంగ్రెసు సంఘసభకు, ఆంధ్రులవరును వెడలినటుల గాన్పించదు. కాంగ్రెసు

సంఘమునకు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు చెల్లించవలసిన మొత్తము నింతవరకు చెల్లించినటులను గాన్పించదు. ఆంధ్రదేశీయులలో, డి. బి. మోచర్ల రామచంద్ర రావు కంతులుగారును, రా. బి. కూర్మావేంకట రెడ్డి నాయకుగారును, రాయబారులుగ వెడలిన మాట నిజమే కాని, కంతులుగారు మిత్రవాద సభ వహించిన, నాయకుగారు డాక్టరు గారును గారికి చేయూత నొసగుటకును, వెడలి యుంకిరి.

కాంగ్రెసు సంఘపక్షమున గాని, స్వరాజ్య సంఘపక్షమునగాని, ఆంధ్రులెవరును రాయబారులగ బయలుదేరి యుండలేదు. ఆంధ్రదేశ నాయకులలో, ప్రజాప్రతినిధిసభయకు కాంగ్రెసు సభాపై నభిమానము వహించి, కాంగ్రెసు సభా శయ సాఫల్యమునకై కృషిసలుపుటకు నిర్దముగ చున్నవారెవరును లేరను నకనిందల కాంధ్రులు పాలుగాకుండ జూడవలయును. కాంగ్రెసు సభకు, ఆంధ్రదేశములో నొక శాఖ ఏర్పడువరకు వీలవీలవిన ఆంధ్రులు, కాంగ్రెసు యుద్ధమునకు మిగిలిన వారితో బాటు కృషి సలువకుండుట, హాన్యప్రదముగ నుండును ఇక్కటికి, ఆంధ్రులు తమ ధర్మమును నిరాటంకముగ నెఱవేర్చుట కవ కాశములు లేనిమాట నిజమే. కాని అనేక తరుణా వకాశముల సాంధ్రులు తమ యుపేక్షచే నిదచి వెట్టిరని యంగీకరింపక తప్పదు. పండిత సమయము లరుదొచినపుడు, ఆంధ్రులు సంచలనము గనుపరుచుకుండుటచేతనే, మిగిలిన వారినన్ని వెనుక జడియుండవలసి వచ్చెను. ఏకార్యఫలితమునకయి నను విలువను రూపాయలు, అణాలు, వైసాలతో గుణించుటకు వీలుండదు. సమయ మరుదొచినపుడు, తాత్కాలిక ఫలాపేక్షను మనమునుండి తొలగించి కార్యదీక్షను వహింపవలసి వచ్చును. ఇంతకుమున్ను రాయబారులుగ వెడలిన వారందరును, పొడచి గెలుతురని ఎవరును యూహించ జాలరు. మిగిలినవారి శ్రమయంతయు పృథ యగుచో, ఆంధ్రులశ్రమయు పృథయే యగును. అటులగాక, వారిశ్రమ ఫలముగచో, ఆంధ్రుల శ్రమయు ఫలమే యగును ఆంధ్రులు గూడ, ఆంగ్ల దేశమున కేతెంచి రాలేదా యని, మాంటా గూగారు గాని, జాయింటు కమిటీవారు గాని కను గొననిమాట నిజమే. అయినను, ఇతరరాష్ట్రపు సోదరులతోబాటు, ఆంధ్రులు కూడ మాతృసేవ నొనర్చుటకై సంసిద్ధులయినటుల, దేశసేవ వెల్లడి యగుటచే, ఆంధ్రదేశమునకు ముచ్చందంతటి లాభ మయినను గలుగును.

ఆంధ్రనాయకుల నామములు మిగిలినవారి తోబాటు, హిందూదేశమున గొనకు వచ్చును. ఆంధ్రనాయకులు పేరు ప్రతిష్ఠలకొరకు కృషిసలు పక బోవచ్చును. కాని, వారు హిందూదేశా భ్యుదయమునకై జేసెడిసేవ, ఆంధ్రదేశ గౌరవ మును నిలువల్లెబ్బును. ఆంధ్రులకీర్తిని కాపాడును. ఆంధ్రులెప్పుడును ప్రస్తుతభితితో సంతుష్టిజెందిన లాభములేదు, ప్రతి కార్యమునకును, లాభనష్టము లను గుణించియు, లాభములేదు. అఖిలభారత దేశ మునకు సంబంధించిన విషయములలో, ఏరెక్కుడు చొరవను గలిగించి కొనవలెను. మిగిలిన రాష్ట్ర వాసులకన్న, ముందంజ వైచుటకు ప్రయత్నింప వలెను. దాక్షిణాత్య లిటీవల మిగిలిన రాష్ట్రముల తోబాటు ముందడుగు వైచుచున్నారు. సత్య మూర్తిగారు, దేశహితైకవిషయములలో చేసికొను చొరవను, వారి ఆంగ్లదేశ ప్రయాణమునకు తమిళుచేసిన సహాయమును, ఆంధ్రులు గమనింప వలసియున్నది. ప్రజల యనుమతిపై ప్రత్యేక రాష్ట్ర ములను నిర్మించవచ్చునని, సంస్కరణపు చట్టము నందున్న మాట నిజమే. అయినను, ఆంధ్రులెల్ల

లో ప్రత్యేక రాష్ట్రవాంఛ గాఢముగ నున్నటుల, జాయింటుకమిటీ ఎదుటను యితర ప్రముఖుల ఎదుటను, ఆంధ్రప్రతినిధులు స్పష్టపరుప వచ్చును. వీరిగుచో, వైస్రూప్రము ననుసరించి, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము సంస్కరణములతో బాటు వెంటనే సాధ్యమగునటుల ఆంధ్ర ప్రతినిధులు ప్రయత్నించు విషయము గావలెను. విలుగలను, బరంపురపు న్యాయవాదులగు గోపా కృష్ణము వంతు గారు స్వంత వ్యయముపై ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలుటకు సంసిద్ధులై యున్నారని, సి. చెంచయ్యగారు ధనము లభించుచో, వెడలుటకు సిద్ధముగ నున్నటుల మాకు దెలియును. డాక్టరు చట్టాభిసీతా రామయ్య గారు గూడ తమ నిశ్చయమును మారుకొని, వెంటనే బయలుదేరుటమే శ్రేయస్కరమని మా యభిప్రాయము.

రాయబారుల కను పృథముల నికనయినను ఆంధ్రదేశీయులు సమర్థులై తమ ప్రోత్సాహమొనగుట ధర్మము. ప్రజల ఉపేక్షాభావ మువలననే, ఆంధ్రప్రముఖులు వెనుకాడుట తట స్థమిచ్చుచున్నది ప్రజాశ్రయమును సఫలముగట కేబ్బుండు లనేకములు గలవనుట నిశ్చయము. సెంటు రిహాలసింగు గారి లేఖనుబట్టి సెలెక్టు కమిటీలోని సభ్యుల నామములంతగ నుత్సాహము పురికొల్పవని తెలియుచున్నది. జాయింటు కమిటీలో, సంస్కరణముల నెటుల నయినను భగ్గుపరచుటకు, ప్రతికూలుకు ప్రయత్నింతురు. డాక్టరు నాయకుగారు, తమకుని సొత్తు ప్రికరముగ జరుగుచున్నదని, జప్తిను ప్రతి కకు తంతివార్తవిచ్చెను. ఈవార్తబట్టి ప్రతివక్షు లు సంస్కరణములు విఫలమగుటకు ప్రబల ప్రయత్నములు గావించుచున్నారని తెలుతెల్ల మగుచున్నది. నే దండిన ఆంగ్ల దేశ ప్రతిక ల జూచిన, సంస్కరణ సాఫల్యమునకు కొంతపడి యాశ గలుగుచున్నది. నేషనుప్రతిక సంస్కరణ చట్టమును, చక్కగ విమర్శించినది. కర్మిసుగారి నుండి మాంటాగూగారు ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతిని గ్రహించిరనియు, సంస్కరణపు చట్టములో కోశాధికారము తిన్నగ నొసగబడలేదనియు, సామాజ్య ప్రభుత్వమునందు స్వపరిపాలనము ప్రవేశ పెట్టబడలేదనియు, నేషనుప్రతిక దెలుపుచున్నది. ఈబిల్లుగాని, యంతకన్న మంచిబిల్లుగాని త్వరలో శాసనము గావలయునని, యీవ ప్రతిక హెచ్చరించుచున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వమునలన చిక్కులనేకములు గలుగుననియు, జాయింటు కమిటీ ఎదుట ద్వంద్వప్రభుత్వవాదులు తీవ్రముగ పోరాడవలసి యుండుననియు, కేంద్రప్రభుత్వపు నిరంకుశత్వమీ చట్టమునందు యథాప్రకారముగ నిలుచుననియు, ఏది ఎటులన్నచు త్వరలో నీచట్ట ములులోనికి వచ్చునటుల జూడవలయు ననియు, న్యూ స్టేటుమెను ప్రతిక వ్రాయుచున్నది. ఉదార పక్షములకు సంబంధించిన కృత్రిము, సంస్కరణ పు చట్టముగూర్చి అసంతృప్తిగనుపలచుచున్నను, ఏదోవిధముగ బిల్లును త్వరలో శాసనము గావించుట యవసరమని సూచించి, యూరకొనుచున్నది.

ఇంతకుమున్ను సంస్కరణ ప్రతిపక్షముగ నున్న సర్ వెల్మూరును ఛిరామగారు లండను ప్రెస్సుపత్రికు వ్రాయుచు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము తప్పనిసరి యనియు, స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుటలో ప్రథమాంతరములం దీ విధానము నవలంబించుట యవసరమనియు, సూచించిరి. లండను ప్రెస్సుపత్రిక ద్వంద్వ ప్రభుత్వమున కెటులెటులో మనస్సమాధానము జేసికొనుచున్నది. ఈ సందర్భములనన్నిటి జూచిన, భారతదేశ వాంఛల కొరకై కట్టుదలతో పోరాడు వారాంగ్ల దేశమున లేరనియు, సంస్కరణపు చట్టముతోనే ఉదారపక్ష

మువారు గూడ సంతృప్తిజేడవచ్చుననియు జోచుచున్నది. అన్యలు సహాయముజేసినను, చేయకున్నను, భారతదేశ ప్రముఖులు ప్రజల మనోవాంఛల నాంగీకరించునని సందిగ్ధముగ వెల్లడించి, స్వక్రయత్నములవైసనే ఆధారపడి యుండవలసి యున్నది. సాధ్యముగ సంతకము కేంద్రకభుత్వమునగుచు రాష్ట్రప్రభుత్వములగుచు, స్వపరిపాలన మేకనమయమునందే ప్రారంభముగనుటలు జూడవలసి యున్నది. ఫలిత నెటులుండునో యని విచారించ నవసరము లేదు. మాంటుఫర్డ్ విధానముచే, అధికారవర్గపు దుర్గము బీటలువారివది. కొంతకాలమునకైనను, నన్యూది ప్రజాకరిపాలనమునకు చోటియ్యక మానదు. హిందూదేశ పునర్నిర్మాణమునకు, అన్నిరాష్ట్రములవారు శక్తికొలది కృషి సలుపుచున్నారు. ఆంధ్రదేశీయులు గూడ, తమ విద్యుక్తము నీ సమయమున నెఱవేర్చి, భారతీయులెల్లర క్రశంసకు పాత్రులగుదురు గాక!

రాండుటెవిలు పత్రిక

జానమాసపు రాండుటెవిలు పత్రిక హిందూదేశస్థితి గూర్చి వర్ణించుచు, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు వెలిబుచ్చు సామాన్యపు దురభిప్రాయముల నన్నిటిని, వెల్లడించినది. హిందువులలోని అతివాదులు, మహమ్మదీయులలో నింగ్లండుపై క్రతికూల భావములను రగుల్కొల్పు జేసిరట. క్రభుత్వమువారు క్రజాప్రతినిధుల సంతక ప్రమాధాన కరుణ నెత్తించినను, క్రతినిధులు కాలెటు బిల్లు విషయమై మూర్ఖపు కట్టుదలను వదలలేదట. కాలెటు భావనముగాని, సత్కారకావలంబనము గాని, కలవరమునకు కారణము కాదట. అతివాదులచే నడువబడు పత్రికలును, అతిరాదుల సభలును, కలసి అనేక వత్సరముల నుండియు బోధించుచున్న జాతివిద్వేషమే, వీటికి కారణములు. ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు బోధించెడి విద్వేష భావమునకు ఫలితమెద్దియు లేదు గాబోలు! విద్యార్థుల మనములను చెరుపుటకు, అతివాదులు ప్రయత్నించిన విషయలయిరట. అతివాదులతో మితవాదులెంతమాత్రము కలియగూడదని యీ పత్రిక బోధించుచున్నది. ఏది ఎటులున్నను సంస్కరణపు చట్టమును మాత్రము బిటీషు క్రజలు జాగరూకతతోను నుదార్చబుద్ధితోను పరిశీలింప వలయునని, యీ పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. భావతీయుల యుద్వమముల గూర్చి, యీ పత్రిక ఎట్టి అజ్ఞానము వెలిబుచ్చుచున్నదో, వేరుగ చెప్పవలసరలేదు. ఈ పత్రిక రాండుటెవిలు వర్గమువారి యభిప్రాయములను తెలుపుచుండును. ఈ వర్గమునందు కర్మిసుగారు సభ్యులే. కర్మిసుగారి సూత్రములే, సంస్కరణపు చట్టమునకు మూలాధారముగ నున్నవి. హిందూదేశీయుల కోర్కెలగూర్చి, దురభిప్రాయముల నొప్పించ జేయుటకు ఎంతయందీ ప్రయత్నించుచున్నారో పరిశీలించి, వింత గలుగక మానదు. గమ్యస్థానము జేరుట కెట్టి విఘ్న పరంపరల దాటవలయునో విందుమూలమున గ్రహించి, భారతీయులు ద్విగుణకృత్యోత్సాహముతో కృషి సలుపుట యవసరము.

ఉరిశిక్షలు

గుజరాత్ వాలా కుట్రకేసులో స్ట్రీడర్లగు అమరనాథ్, మోహాలాలుగార్లపై విధింపబడిన ఉరిశిక్షలను, వంజాబు లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు ద్వీపాంతరవాసి శిక్షల క్రింద మార్చినట్లు, తెలిసి

కొనుటకు కొంతవడి సంతసము గలుగుచున్నది. వంజాబు కరిస్టియన్ గూర్చి విచారణ నలువబడునని మాంటాగూగారు వాదనము చేసియుండిరి. ఆ విచారణాలాభములను, శిక్షితులను భావ్యము. అటులగా జేసి, ప్రీవీకౌన్సిలులో అప్పీల్లు కోమార్మగు పరకయినను, ఉరిశిక్షల నాపవలెనని, ప్రజాసంఘము లెఱుక పరిచెను. కాని ఈ కోర్కెగూడ తృణీకరింపబడెను. అప్పీల్లు పరిమార్మగు వరకు ఉరిశిక్షల నవలులో బెట్టక నిలిపియుంచుచో, నేమి క్రమాదము వాటిల్లునో తెలియదు. శిక్షితులు నిర్బంధమున నున్నంతవరకు, వారు గావించెడి క్రమాద మెద్దియును లేదు. 382 మంది శిక్షితులలో 77 మందిపై ఉరిశిక్షలు విధింపబడెను. వీరిలో 9 మందికి మాత్రము, లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారి దయచే ఉరి దప్పిపోయెను. దాదాపు 150 మందికి ద్వీపాంతరవాసి శిక్ష విధింపబడెను. సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లిగాను గారి శిక్షల కాశిస్వరూపు తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనుట కొంతమాత్రము సందియములేదు. అప్పీల్లు ఫయిలగు వరకు, ఉరిశిక్షలకు లోనయిన వారెల్లర శిక్షను అమరనాథు, మోహాలాలుగార్లకు వలెనే, ద్వీపాంతరవాసి శిక్షగ మార్పుపొయినను సమంజసముగ నుండును. అప్పీల్లు పర్యవసానమువలనను, మాంటాగూగారు వాదనము చేసిన విచారణ వలనను, సభ్యులగు వారు న్యాయము బడయగలుగుదురు. ఈ కారణముచే, వంజాబు రాష్ట్రాధికారి న్యాయమును కరుణతో మిళితముజేసి, సర్ మెక్లి ఓడ్వయరు గారి కరిపాలనా కాశిస్వరూపు ప్రజలు మరచునట్లు జేయ ప్రార్థితులు.

ప్రకటనసంఘము

శ్రీగవర్నరుగారి యధ్యక్షతక్రిందను బ్యాంక్ టెటింగు హాలునందు ప్రచురింప సంఘస్థాపన విషయమునుగురించి ఏర్పాటుచేసిన సభ సుముఖముగ ముగిసినది. శ్రీ విల్లింగ్డనుక్రభువుగా రారంభమునందు తా మింసభను సదుద్దేశముతో మొదలు పెట్టితిమి: యును తమ యధికారారంభ కాలమునందే పత్రికలకు నిర్బంధమును గలిగించవలసి నందులకు చింతింతుచున్నామని యును చెప్పి పురి క్రభుత్వ వ్యవహారములకు తామే బాధ్యులమనియును తమ రాజ్యాంగ సీలి సకలజనులకును దెలిసి యున్నదనియును అధికారుల అనధికారుల సాహచర్యమువలన దేశాభ్యుదయము గావలసి యున్నదనియును తెలిపి, అనంతరము విషయవిచారణను గురించి చర్చ జరిగినది. అందు జి. ఎ. నటేశంగారు టి. రంగాచార్యులుగారు రామానుజాచార్యులుగారు కేశవశిల్లగారు వ్యాపతి సుబ్బారావుగారు మొదలగు వారు విషయములను ప్రభాదృష్టితో జర్పించిరి. గవర్నరుగారు రాజగోపాలాచార్యులుగారు క్రమరణ సంఘోద్యేషము క్రజాభిప్రాయములను పాలకులు గ్రహించుటయును పాలక వర్గోద్దేశములనుక్రజులకు దెలుపుటయు ననియు సభ్యులకు శ్రుతపరచిరి. కర్మవసానము చెన్నపురిక్రభుత్వ మొక ప్రచురణ సంఘమును స్థాపించ నున్నది. ఆ సంఘమున కధికారి అధికారిగ నుండును. సంఘమునందధికారులను ననధికారులను నుండవచ్చును. సంఘాధికారి వర్తమానమునందుగల పత్రికల ద్వారా క్రజులకు రాజకీయార్థిక పోరాడకవిషయములనుగూర్చి సరియైన వర్తమానమును దెలుపుదురు. ఈసంకల్పమును నెరవేర్చుట యందు జనులు పాలకులకు నిరభ్యంతరముగ దోడ్పడగలరు. అసత్యపు వార్తలను ప్రచురించుటకే వరును సాహసించురు. గవర్నరుగారు తమ శక్తివంచన లేకను సేవను జేయుటయే వారి సంకల్పముని చెప్పియుండిరి. అధికారులు అనధికారులు గవర్నరుగారికి గల యభిప్రాయములతోనే సేవను చేయుచున్నారనియును ముందు చేయును రనియును నమ్ముచున్నాము.

సంస్కరణ చట్టముపై వార్త మెంటుసభలో చర్చ జరుగుచున్నపుడు, విద్యాశాఖాసభ్యులగు ఫిషరుగారు హిందూదేశ మిప్పుడు రాజకీయ విషయములగూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయము జూపుచున్నదియు వ్యక్తపరచిరి. లండను ట్రెయ్యునరీక వారి యుపన్యాససంగ్రహము నిలుల పునొందుచున్నది:

ఫిషరుగారు: నూతన హిందూదేశము

సంస్కరణ చట్టముపై వార్త మెంటుసభలో చర్చ జరుగుచున్నపుడు, విద్యాశాఖాసభ్యులగు ఫిషరుగారు హిందూదేశ మిప్పుడు రాజకీయ విషయములగూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయము జూపుచున్నదియు వ్యక్తపరచిరి. లండను ట్రెయ్యునరీక వారి యుపన్యాససంగ్రహము నిలుల పునొందుచున్నది: "తాము, కల్పితసభ్యులు కమిషనరసభ్యులగ హిందూదేశమునందున్నపుడు, వంజాబునందలి మువరీ కాలేజిలో నపాధ్యాయులగున్న ఆంగ్ల యువకులొకరు, విద్యాభ్యుస రాజకీయ విషయములగూర్చి దత్తు శింకావిషయమై ప్రశంనించుటలేదని, ఫిషరుగారికి తెలిపిరి. హిందూదేశమునందీ స్వదేశీయ కేలేంజిన పరి యోగను, మద్రాసునందలి బాలికా పాఠశాలలో జరిగిన సర్వ కళ్యణులగుండిరి ఆంధ్రలో, హిందూదేశపువిద్య పాఠ్యపుటల యధీమంతులందలెనాయన, విషయముగూర్చి, జీవర్యజరిగెను. ఆశ్చర్యభూవిద్య సభ్యునించిన భారతదేశీయులకు లాభద రుచితో నిలుల జెప్పిరి. సంయుక్తరాష్ట్రములందలి తమ స్వగ్రామమున విడుదలయింప, ఆధునిక ప్రపంచ భవనహారిత మాత్రము గ్రామ పజలకు బట్టబండెను. కాని తాము మానుకత్సరములకు బిడ్డులు గ్రామమునకు పిరిగి గాగానే, ప్రజలలో నెక్కడలేని యాత్సాహము గాన్నించెను. దేశభావాభిప్రాయముల చదువుమంద మిగిలిన వారందరు విషయండిరి. రాజకీయ విషయములగూర్చి వారు సంభాషించుచుండిరి. రాజకీయ విషయములగూర్చి మనము జేసినయండిరి. రాజకీయ జీవనమున పాల్గొనుట తత్సాహచర్యమై యుండిరి. ఈ సంకల్పములన్నిటికూడిన, మాంజుదాల్చి, వంచలము జూపక, రాజకీయాంధాభావములే సంతమాత్రము కదలక యుండిడి హిందూదేశపు బలమును మన మనోదృష్టియందీ తొలగించికోనకతమ ఆట్టిస్తీలి యిపుడెక్కడను భారదాని, ఫిషరుగారు జుడిరి."

ఇండో బ్రిటీషు సంఘము.

ట్రెయ్యు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వ్రాయుచున్నది. "ఈ సంఘము వాటికల ప్రచురించిన పోతము జూచిన, వీరు తమ వాదన హితము కప్పిపుచ్చుట కయిన కక్తిలేకన్నారని, స్పష్టముకాగలదు. వీరు దెలిపెడి యంతముల సత్యము ననుసరింపక, మామఱతో నిండియున్నది. రాజకీయశత్రుములు లేని జాతులే నిజము రాజకీయగలిగియున్నట్లు, యీ పోతము దెలుపుచున్నది. నమము దొరికినపుడెల్లను, మితవాదులవై దూషణలు గురిపింపబడెను. మాంటాగూగారి సంఘమువారి దుర్వాదములను విమర్శించుట కొంత దూరము ప్రసంగించి యుండవచ్చులేదు. కాలెటు బిల్లుల గూర్చి వీరు వ్రాసిన వ్రాతలు, అజ్ఞాన భూయిష్టముగండి, మార్గమును వెల్లడించుచున్నది. ఇట్టి వ్రాతలు జాయులు కమిటీ వారిని ప్రోత్సాహకరమునని నలువబడు విషయండు"

వంజాబు విచారణసంఘము

ఇండియాపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది: "సర్ మెక్లి ఓడ్వయరుగారు, సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లిగానుగారికి వార్షిక ఒప్పందబెట్టి, ఉద్యోగమును చాలించుకొనిరి. 3 సంవత్సరములు ఒడ్వయరుగారు వాటిక ఆశాంతి బీజములఫలితము, తమవారి రాష్ట్రాధికారి పాలపడినది. సర్ మెక్లిగానుగారు, వారి పరిపాలననుగూడ, విచారణలోనికి జేబడును. నిజముదెలుపుచో, ఒడ్వయరుగారిపై వార్త మెంటు సభవాడ కేరాకోపణకేసివెచ్చించుట యవసరము. ఇక్కర్వము గావించబడకుండుట, బిటీషు క్రజలు, హిందూదేశ ప్రజలయెడ నిర్వహించకలసిని బాధ్యతను తీర్చగ కుర్చించుట లేదని, కేటపరచుచున్నది. ఈదశ విచారణసంఘమువారిచే నైవసు ఒడ్వయరుగారు విచారించుట, లోపంపాతులని నిర్ణయించబడుగలదు, వీరికి అధికారసూచకమును గొరవలమును ప్రసాదించగూడదు."

ఆస్ట్రీయాసంధి.

స్వ్యానిను, జూలై 1:— ఆస్ట్రీయనులోటుల చాలవితే మహాగ నుండుటలనను, సప్తప్రవ్యాప్నాను నైరివరకు తింకను పూర్తికావలసియుండుట కలను ఆస్ట్రీయాసంధివరకుల వై సంతకమగుటకు చాలఅస్య మగునట్లున్నది.

ఈ ఉత్తరపుత్ర కారము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యపు బాధ్యత అపారముగ వచ్చినది. ప్రపంచమున కంతకును అత్యాశ్చర్యమును కలుగజేయునటుల ఇతరులను ప్రజేశమునకు అదనముగ 800000 చదపు మైళ్ల ప్రదేశము లభించింది. కార్మిక సమాజేశమును గూర్చి ఇట్లు తెలియజేసిరి ఈ విషయము ప్రపంచమున కంతకును చాల ముఖ్యమైనది. భావికాలపు పారిశ్రామికపరిస్థితులకు ముఖ్యమైనది. ఇంకను నుంచి కార్మిక మరతులను ఒకేమాటనకు నుంచుటకు ఈ కార్మిక శక్తివారు ఆలోచించుచున్నారు. ఈ విషయమును గైకొన్న నైస్యములో 3/4 వంతు నైస్యము కార్మికుల నుండియే తయారుజేయబడినది. ఇదంతయు ప్రకంసాపూరితముగా గాని సహాయములను ఈ అధ్యాయము సందిమరతులకు చేర్చబడినది. ప్రపంచమునం దంతటను కార్మికముగ కార్మిక సమస్యకు పరిష్కరించుటకు ఈ సభ శరాయకారిగ నుండగలదు. ఇది చాల గొప్ప యుద్ధేశము. మిత్రమండలి గొప్ప విజయమునందు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు అందరికంటె ఎక్కువభాగము గలదు. సామ్రాజ్యమున 77,00,000 మైలకుల, నావికులు కదనరంగమున కేగిరి. 850000 లక్షల పౌనులను యుద్ధమునకు గల సంగతులు. మొత్తము 80 లక్షల కంటె ఎక్కువగ సమరమున నైసికులు మృతులైరి. ఇందులో నావికులసంఖ్య తేల్చబడలేదు. నావికులు 15000 మంది రణభూమికి బలి అయిరి. నాకాదళమున వర్తకనాకాదళమును సముద్రమున సంరక్షించినది. ఇవి రెండును లేనిచో యుద్ధము అనమాసములలోనే ముగిసియుండేది. అఖరు రెండు సంకల్పములలోను ప్రాముఖ్యమున గ్రేటి బ్రిటను అధికభారమును వహించినది. తర్క్విని మాట్టడించు భారమంతయుగూడ. గ్రేటు బ్రిటనే భరించి తర్క్విని అడవించినది. తర్క్వి సాతాళమండీనది. (శుతోషము) ప్రజలందఱును ఏకీభవించి ఒకే ఆదర్శముతో కృషిచేసిన ఎంతటి కార్యభారమునైన సాధించనగుననిరి. మనకష్టము గట్టికొనవని భ్రమపడి సంరక్షించువారిలె కాక జాగ్రూకులమై ఆనందింపవలయును. ప్రస్తుతపుకష్టముల నెట్టి ఉత్సాహముతో నిరసించగల్గినారమో ఆ ఉత్సాహమే ముందుగూడ మనకు సుఖమును ప్రసాదించగలదు. ఒకరితో నొకరు పోరుచు మనము, మనకేర్చిరి ఆకాలములో కోల్పోవుట నీతిగాదు. ప్రపంచమున మరల ఇట్టి విపరీతములు, చిక్కులు రాకుండగ

అందరకును తృప్తిగలుగునట్లు గ్రేటు బ్రిటన్, సామ్రాజ్యము ను కేంద్రంచున రేక కృషి సల్పవలయును. విజయమును సాధించునట్లు ప్రజలను ప్రోత్సహించిరి. విజయఫలమును అనుభవించుటకు యథాకేంద్రమున తోచినట్లు సహకార భావముతో తోడ్పడి సహాయము చేయవలయును. ఇప్పుడు సంధి సమగ్రముగా దానియందు అంతయు పురుష పయత్నములేకయే పరిష్కరింపఁ గాంతి బొందుననియు అన్నియును క్రమగతి పరుగుననియు తలచుట రిశ్రద్ధమని తెలిసిరి. ఉత్పత్తి జేయబడిన పదార్థము కంటే ఉత్పత్తి జేయుటకు ఎక్కువ కష్టమగుచున్నది. ఇదియే విశ్వకాల్యమునకు మార్గమునకు బోవు ప్రోత్సహ ప్రతిపాదనము. రషియాలో నున్న బోలిషివిజము గూడ ఈతత్వమును కనుగొనిరి. ఇకాభిమానమే ఘనతరమైన విజయమునకు మూలకారణమని యాచరిన ఆభిప్రాయమునే సహకారభావముతో ప్రకటించవలయుననియు ప్రోత్సహము నొసంగిరి.

ప్రాన్నుబ్రతును సంధిసంధించుట.

స్వ్యామ, జూన్ 29:—సంధిసంధిమవును (ప్రాన్ను) సంధించుచు కర్మచక్రవర్తిగారవినత్రీవార్తకవాయిం శేఖరగట్టుప్రక్క తరము సెలగిరి:—గ్రేటు బ్రిటన్ అంపిన ఆభివందనములను (ప్రాన్ను) కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ గ్రహించి మితును, బ్రిటిషు ప్రజలకును, సామ్రాజ్యమందలి ప్రజలందఱికిని వందనములను అభివాదములను తెలుపుచున్నది. నాలుగు సంవత్సరములకంటే నెక్కుడుకాలము మిత్తెన్యు లొన రించిన మహాసహాయము నది యొప్పునను మరచకలను. వారిలో గలసి మనసమానస్యాదర్శము నిమిత్తము వారి ప్రక్కనే నలవి, మన యభయజేతములవారిజేగాక కాశ్యత సేవ్యాస్వాత్యంత్యముల మహావిజయమును బడసినందుల కది యెంతయు గట్టించుచున్నది. ఇంతకాల మొకరినొకరు సెలగిరి గలసి యుద్ధ మొనరించినవెనుక లభించిన సంధి సమయమున మన యభయ జాతులు యుద్ధ కార్యములనుండి, మిత్తెన్యు మహాభివృద్ధికి మిత్గిలసి తోడ్పడుటకది యెంతయు సంతసించుచున్నది. (గ్రేటుబ్రిటన్) నకును (ప్రాన్ను)కును కాశ్యతపు ఒడంబడిక యందు టాన్కే కమను సంకతిని (ప్రాన్ను) నేను బాగుగ గ్రహించియు మిత్తెన్యుగూడరు ఇకనుండు మనయపురి సంబంధ మెంత దృఢ వత్తముగ నుండిన సంధిసంధిమమును, ఉద్బాధక వ్యాపారమును, నాగరికతాభివృద్ధియు సంత సదృఢములు గ నుండగలవు.

ఇండియా సేనలో నుద్యోగములు.

లండను, జూన్ 30:—ఇండియా సేనలోని ప్రైవోట్ల గుల స్థితిగతులకు యిండియా సేనలోని వారికిని చింతించు వారికిని బలసంభారముల నివర్తిక నిమిత్తము ఆదేశముల యొద్దందుట దిద్దాలనుబట్టి ఆదేశము యజయిచ్చు ఆనారము నిమిత్తము చాలా సమయమును కట్టించి తీసివేయుట, నిలువ, పర్యవేక్షణములను మోపుచున్నందున సదుపాయములను గూర్చునాడ నాలోచించెద రని పార్లమెంటు ప్రజలభిలో మాంటాగు గారునడిచిరి.

మరణములు.

లండను, జూన్ 29:—దక్షిణాఫ్రికా ప్రాకమిషనరు జా. డబ్ల్యూ ఫిలిపు మొదల కె. సి. సి. ఎం. జి. బ్రాస్మన్ యొ విజటు జుగలు జా. సర్ జా. మెక్కా. ఎం. డి. ఎల్. ఎల్. డి. స్టాన్లీ మ్యాకు పత్రికా లండను సంపాదకుడగు జేయు నిజముగా మృతిచేసిరి.

విజయములు.

లండను, జూన్ 29:—బొంబేలో చవులలో మూడు రెండులు పర్యవేక్షణగా 395 కుల పాముల నమోదైనవి బర్మా ఆయుధ కంపెనీచే రిలక్షుల పాముల వెంట పత్రికలును కొనిరి.

కావలెను

సామ్రాజ్యము డబ్ల్యు.కా.కొలంబియన్ తుగిల్ వాస్తవమును గూర్చి కాలము (వెన్నె) ఇంచు మించుగా ప్రోత్సహించు చి ఆద్యము నున్నది. కాలసిన పరిశీలించి చూడవచ్చు. ఈనదిగు విలాసమున ప్రాసిన శరీరు ఇతర మరతులు తెలియగలవు. మేనేజరు, కృష్ణాక్షి ఆఫీసు, మచిలీపట్నము.

సంధిసంతకము.

మూడు కాగితములపై సంతకము చేయుట.

పోలండు స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించుట
స్వ్యామ, జూన్ 30:—పాన్త్రును మ్యూలర్ బెల్లుగార్లును మర 50 గురును జర్మను ప్రతినిధులు నిన్న సాయంత్రము జర్మనీకి బయలుదేరిరి. ప్రస్తుతము నలువదిగురు కార్యదక్షులు వెస్ట్రీనులోనుండురు. నిన్ను విధ్యావ్యా మిక్రింది రాజకీయత్రయాలపై సంతకము లై వి:—సంధిసంతకము, అయిదుగురు జర్మనులును (కళాప్రతినిధు లందఱును సంతకము చేసిరి. రై న ఎడమతీరమునుగూర్చి చేయబడిన ఏర్పాటులు, ఇంతవర ప్రాన్ను, ఆమెకా సంయుక్త గావ్యములు, గ్రేటుబ్రిటన్, బెల్జియముల ప్రతినిధులు సంతకము చేసిరి పోలండు స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించుచు నొక రక్షి గాగితము అయిదు బలవత్తరజేతములు పోలండును దానివైసంతకముల నొసరించినది.

జర్మనీ సంధి కంగీకరించుట గూర్చి మిత్తెన్యుల వారు జర్మనుల కొకనోటు నిచ్చిరి. ఇట్టి ఎంతకాలము జరకుండునదియు నందు వివరముగ తెలుపబడినది.

పూర్వోక్తమువారి విచారము

బెర్లిన్, జూన్ 29:—పూర్వోక్తమువారు క్రితము సంధి జరిగినందులకు విచారమును తెలుపుచు నల్లగ గీలతో క్రకటింప బడినది.

మచ్చుకీర్తి కలను క్రింద నుదాహరించెను.

దిక్కుజేతములు:—“జర్మనీ ఆద్యములకంగీకరించినది రిండే స్వా:—సంధి సంతకములకు సంధియు, ది టేజియు టంగు.—“తుది సంతకము”

కీర్తి కల క్రింద నతిమరదృష్టమున విన్నవించు (వాడు) బడినది. రిండే స్వామిక్రిముట్టు ప్రాయమున్నది. —“జేతము నంతటి బలవంతమై పనిచేయుచుటకు మనక విరంతుకాని కారి యుండవలయును. మనముకని నెలకొల్పకలకున్న మన క్రతువు లుపెనక”

మరియొకసేనాని రాజీనామానిచ్చుట

కోలను పోగు, జూన్ 30:—బెర్లిన్ సంధిసంతకము:—జనరలు ఫాల్కెన్ హేయును గారుపరిచారి ఒకసేనానిచ్చుట.

భారతీయుడు సంధిసంతకమును సంతకము

లండను, జూన్ 30:—వెస్ట్రీనుగార్ల సంధి సంతకము జరుగుచుండినపుడు కపర్దలామహారాజు గారచట కూర్చుండి యుండిరి.

నలుగురినెభ అదృశ్యములు

స్వ్యామ, జూన్ 29:—నలుగురి భయముల ఆత్యంత త అంతరించినట్లు జేహానమును. అట్లు జేహానము వెనుక బలవత్తరజాతులలో ప్రతికాతి కిరువురు ప్రతినిధులు లుండురు.

కరుణానిధి వర్ధిల్లు.

స్వ్యామ, జూన్ 30:—హేనాను విజేన్సి వాట్లు తెలియబడుచున్నాడు. నాలుగువంద ఆశ్రయములకు పదిగురు సభ మరల నెలకొల్పబడును. మిగిలినాయి: సంధిసభాసమన్యల నన్నటి పది పరిష్కరించును. వెస్ట్రీనుగార్ల సంధిసభాసమన్యల మాయను పూర్తి విడబడుటకును ఆస్తి) మాసంధిమరతులలో చేర్చవలయు కోశాధ్య: ఆంకా ఎన్నిలో తామేక భవించిరి నలుగురింభ వారు తెలిసిరి.

ఇటలీ ప్రతినిధుల రాం.

స్వ్యామ, జూన్ 29:—క్రిత్తి ఇటలీయును ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

బెల్జియమునాల్వెగుగారి బాధ్యత.

బెర్లిన్, జూన్ 29:—పేజిబెల్జియమునాల్వె (వా) యుచున్నది. ప్రైవేటును జా.గ త్రినేమునకు కెయిజుగారు జేసిన రాజకీయ కార్యములకు దాక్షిణ్యము బెల్జియమునాల్వె గారు త్రవ్వవారు కాని ప్రైవేటు సంతకమునాల్వె కెయిజు గారింపిడి కేంద్రమునాల్వె త్రవ్వవారికాదు. వాడు బెల్జియమునాల్వె గారి యెన్ని మె తివరుకు సఫలమునో ఆంతరిక తెలుపలేకొన్నది.

బెల్జియము లో ప్రార్థనలు.

బ్రుసెల్స్, జూన్ 29:—నేటి యుద్ధమును రాజదంపతులును దిద్దుబాటులును ఉండగా కార్మి:ల మేర్పరగారు నాటియకృష్ణ తాండవోపాధ్యాయుని నొసరిరి. ప్రజ లత్యుత్సాహముతో పెద్ద పెద్ద మూలముగ జేరిరి.

వెస్ట్రీను ఉత్సవము.

లండను, జూన్ 30:—వెస్ట్రీనునందు జరిగిన మహాయోగము జామటకు నుత్సాహకరముగను, ఆకాభంగకరముగను, గౌరవ లోపముగను ఉన్నదని విశేషము లండను నేకీ భవించుచున్నాడు.

రైటుగారి విశేషము ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు:—కార్యదగ్గు లపరిమితముగ మూగుటలను, పోస్టు కార్డు స్నేహితులకంటే పరిమితముగ నుండుటలనును సంతకదారులను జామట దుస్సాక్ష్యముయ్యెను. బొమ్మలుండు పోస్టు కార్డు మిద సంధిసభాస్థానపులను ప్రత్యేకముగ వేయుటకు ప్రైవేటుస్థానముచే రేర్పాటు చేసిరి. అనేకమంది గురూస్తా లతివేషముగ స్థానపులకు గ్రుద్దుటలను సంతకము గుత్తులు పెట్టకొట్టుండును. ప్రతినిధులు హావిడిచినంత నే స్థానపులను కొట్టియెకొను నిమిత్తము వెస్ట్రీనుగార్ల ప్రజ యంతయు చుట్టికి తిగబడినది.

ఆస్టియా సంధిమరతులు.

స్వ్యామ, జూన్ 29:—ఆర్థిక సంబంధములను మరతులను చతుష్టయ సంఘమువారు పూర్తిచేసిరి.

ప్రెంచి సమ్మెకట్టు లంతముగుట

స్వ్యామ, జూన్ 29:—యజమానుల మరతులకే లోవాపు పరివాద్రంగీకరించె: ట్టు అంత ముందెను. వని నారంభించుట.

స్వ్యామ, జూన్ 30:—హేనాను విజేన్సి వాట్లు తెలియబడుచున్నాడు. నెల విషయము సమ్మెకట్టికే నెనుక క్యారిను లోవాపు పరివాద్రంగు మరల పని నారంభించిరి.

ప్రాన్నులో విదేశీయులు

పోలను, జూన్ 30:—విదేశీయులకు ప్రయాణపు టిట్టసరకు లేకుగాని స్థిరావాసము నేర్పవలసిన గోరవారు విభాగీనాపత్రిముల (విడెంటిటీ కార్డు)ను బడయక నను రెండు క్రొత్తపట్టములు ఫోన్స్ పార్లమెంటు సభయందు చూపవలసివచ్చెను.

కెయిజుగారి విచారణ.

లండను, జూన్ 30:—కెయిజుగారిని విచారణజేయు సంఘము లండనులో నుండునని ప్రజల మందెరమున లాయకు కార్మి గారు తెలిసిరి.

లాయడుజూగారి వాఙ్మూలము.

లండను, జూన్ 30:—జూలై 3వ తేదీని సంధిగూర్చి లాయడుజూగారు ప్రజల మందెరము దొక వాఙ్మూలము నిచ్చెదరు.

లండను సంతకము.

లండను, జూన్ 29:—నిన్న రాత్రి తెల్లవారుజురకు గూడ లండనులో సంస్కృత్యములు జరిగినవి. అనేక బహిరంగ ప్రజేతములందు రాత్రింతయు వెనుకముటలు మండింపబడినవి. నేటియందు కొన్ని ప్రార్థనాలయములందు కృతజ్ఞతా పూర్వకోపాధ్యాయులు బయలుదేరిరి. ప్రజలు మూకలు మూకలుగ ప్రార్థనాలయముల కేగిరి.

టస్కనీలో భూకంపము.

రోము, జూన్ 30:—టస్కనీలో నున్నలోమగ్నా యొద్ద ముఖ్యముగా వియోహో సమీపమున భూకంపమువలన ప్రాణవిత్తిములకు చాలావత్తులు కలిగినవి. వియోహోయొద్ద 120 మంది చనిపోయిరి; 100 మందికి గాయములు కలిగినవి.

జర్మను

కృష్ణము రహస్యస్థితి.

ధారను (పోలను) జూన్ 28:—జర్మనులు సంధిని నిరాకరించి నేపలనుపంపి సమరమును నలుపకలరు. కాని నైని కులు విచ్చూర్చింది ఆరాజకమును ప్రారంభించి దోపిడీలు మున్నగు కల్లోలములను కలిగించుట జరుగవచ్చునని అచట నివసించు జర్మనులును పోలనును భయపడుచున్నాడు. 150000 మంది నైనుకులు జేతమున చేరిపోయి వేరు వేరు గుంపులుగా నున్నాడు 15 వ శతాబ్దమునందలి స్థితియే మరల నిపుడు కలిగినది. పలానను కాంలెనని యుత్తర వియ్యులడగనే నైని కులు నిస్సంకేతముగ భూకృత్యముల నొసరింపగడగదరు. కాన తాత్కాలికముగ మిత్రమందలివారు జేతమును వశపరచు కొనవలెనని పలాననును జర్మను నేనలనను జేతమున ప్రతేకించు పోలండు నేనలనను చాల గానీకలగలదని ప్రజలు చాల జడియచున్నాడు.

జర్మనీలో అల్లరులు

కోనెను హేగను, జూన్ 29:— జర్మనీలోని అల్లరులు మరఫలమును కాల్చిరి. వేటి గోళములను వదలిరి. వానోపయోగము అల్లరులు జరిగినవి. జనరలు లెట్జ్ వాల్చెరు గారు ప్రేక్షింప వచ్చెను. ఆతని సేన హంబుర్గును పునరుత్థాపనకు వచ్చెను. నిష్పక్షపాతమున వరులను కోరుతుండే ఆయుధములను పంపింపి లొంగిన గాని రాయబార మునకుంగీకరింప వలదని అధికారులు సేనానికి హామీనిరి. నిష్పక్ష ము జరుగకుండ జర్మనీ దొరతనము వారు ఏర్పాటు చేయుచు న్నారు. అన్ని పెద్దపావులలోను సేనలను మరఫలములను నిలుపజేసెను. ఇనుపదారులను కూడెవలకు గూడ సేనలు కాపాడుచున్నవి. స్వతంత్ర సాంఘికము వాదాన్ని 30-వ తేదీ మధ్యాహ్నము లెట్జ్ ను సగరియన దొరతనమునకు ప్రతి కూలము 26 పథలకు జరుపుట కేర్పరచిరి. తక్కిన ప్రతికూల కక్షలగూడ నిట్టి పథలను చేయును.

రైల్వేపనివాండ్లు పనిలో చేరుట.

హానోవేర్ గారు సమ్మే యుత్తరువును రద్దుపరచు కోనెను. రైల్వేపనివాండ్లు జూన్ 30-వ తేదీన పనిలో చేరుదురని 29 వ తేదీ తంతివార్తలను తెలిపిరి.

సంక్షిప్త

ఫిన్లండువారి పురోగమనము.

హెల్సింగ్కీపుర్ను- జూన్ 30:— ఫిన్లండు సేన ఒలో నెట్టుకు 6 మైళ్లదూరమున నున్నది. ఒలో నెట్టును చుట్టుముట్టుచున్నది. బ్రిటిషు సేన ఒలో నెట్టుపట్టణమునకు తరమున 15 మైళ్లదూరమున నున్నది. బ్రిటిషు ఆర్మీ కడగము ఫిన్లండు సేనను సమీపించినది.

వెల్స్ గురునందు దుర్భరస్థితి.

బోల్షివిక్కు లిటేరల చేసిన ప్రకటనములను బట్టి వెల్స్ గురునందు చాల దుర్భరస్థితి కలిగియున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. బోల్షివిక్కులు చాలతొలికముగా సగరియను వదలి పోవుచున్నారు. కొన్నిస్థానములలోను ధ్వంసము చేయవలెననిగాని పరుల కక్షలు కానీయగూడదని బోల్షివిక్కు నాయకుడు ట్రాక్సిట్కీ ఆజ్ఞాపించెను. అచటి బోల్షివిక్కు సేన దానిని వదలి పోవునపుడు వంతెనలు రైలుపేదలను కడుపులు చున్నవిగాని నన్నిటిని వాకము చేయవలెననిగూడ ఆతడజ్ఞాపించెను.

యధానాకలు.

26-వ తేదీ రాత్రి 7 బోల్షివిక్కు యధానాకలు ఒలో నెట్టులోని ఫిన్లండు వైవిధ్యాధికారుల కిరీతులపై నిధిముగా గుండ్లను వదలెనని ఫిన్లండువారు తెలిపిరి. అదోగా సరస్వమిష మానుండి వచ్చినవాడగము ఇద్దరు వైద్యులను వాకము చేయుచున్నది. ఆనాకలలోనుండి కొంతసేన దిగినది పోలీసులగుచున్నది.

కారాగృహము వదలుట.

బోల్షివిక్కు సేన కారాగృహము వదలవలసినదని దీనిలో బోల్షివిక్కు అధికారులు ప్రకటించిరి.

మిత్రమండలి హంగరీని మందలించుట.

లండను, జూన్ 29:— హంగరీలో కలిగిన ప్రతినిష్ట వోద్యమ సంబంధము తమకుగల ప్రత్యేక భావానుగుణ్యముగ నడుచుకొనుచున్నాడు. ప్రస్తుతమేర్పడిన హంగరీ దొరతనము వారితో నిష్పక్షపాతము లేకనింతకంటేవచ్చుచుగన నందులకు వారికికనముగ కిక్కిరింపగూడదని మిత్రమండలివారు హంగరీ దొరతనమును మందలించిరి. అందులకు చెలాకను గారాగృహ పూరితముగ ప్రత్యుత్తరము నంపిరి బుడాపెట్టునుండి వార్త వచ్చినది.

రుమేనియా సేన

హంగరీవారు హద్దుమీరరను సమ్యక్ము కలుగువరకును మాసేనలు సరిహద్దులోనికి రావలసినవని రుమేనియావారు సంధిసభానికి ప్రాసేరి.

బంగళా కానసభ:— ఈ నెల 4 వ తేదీన మరల బంగళా కానసభ జరిగినది. బంగళాను బియ్యము మొదలగు ఆహారపదార్థముల ధరలను బట్టలధరలను తగ్గింపబడుటకు త్వరలో ఏర్పాటులు చేయవలెనని తీర్మానమునా. ముర్రేంద నాథరాయ గారు రుతుపాదించిరి. దొరతనమువారి కక్షలను గా॥ కమ్మింగు గారా తీర్మానము సంగీకరించి దొరతనమువారు త్వరలో నిట్టి ఏర్పాటులను చేయు రని తెలిపిరి.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి నిమ్మ బాత్యుద్ధారక సంఘము:—

చాళిశేటయందలి కటపాడేపిరిలోనున్న నిమ్మ బాత్యుద్ధారక సంఘమువారి విద్యాలయమున రే పుడయు 8 గంటల కొక సభ జరుగును. బ్రహ్మానందస్వామిలవారు “గీత”లను గురించి యుపన్యసించురు.

డాక్టరు నాయురుగారి ఆరోగ్యము:— జన్మితు

వృత్తికా సంపాదకు లగు డాక్టరు నాయురుగారు ఇంగ్లండు నకు వెళ్లబోవు బ్రాహ్మజేతర రాయబారుల విషయము నకు గురు, తమ కార్యము జయప్రదముగా నిర్వహింపబడుచున్న దని తెలుపుచు వోక తంతి నిచ్చిరి. ఈ తంతిని బట్టి డాక్టరు నాయురుగారి ఆరోగ్యవిషయమున తొందరపడవలసిన దేమియు లేదని జన్మితుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సంఘస్థాపనములు:— జర్మను ప్రభుత్వమువారు

సంధిపత్రమున సంతకము చేసిన సందర్భమున రేపు ఉదయము 11 గంటలకు నెయింటు వార్షికోటలోని నెయింటు కేరి చర్చిలో ప్రత్యేకముగా వైక ప్రార్థనములు జరుగును. గవర్నరు గారు కానసభాసభ్యులతో ప్రార్థనల సందర్భమున చర్చికి విచ్చేయుదురు. హైదర్లు జడ్జిలు, చెన్నైలో మేపు, వార్షి ప్రార్థనలోని యుద్ధోగములందరును ప్రార్థనల కావ్య నింపబడిరి. మిలిటరీ అధికారులు మిలిటరీ దుస్తులను నిలువ అధికారులు ప్రాతఃకాలపు నిలువ దుస్తులను ధరింపవలయును. పిరందెడిని చర్చిలో ప్రత్యేకస్థలము లేర్పాటు చేయబడును. ఇతరులు సయితము ప్రార్థనలో పాల్గొనుచున్నవారే వచ్చును. పోలీసు కమిషనుగారు ప్రార్థనల సందర్భముల అల్లరు లేమియు నుండకుండుటకు తగినమార్పాటు చేయవలయునని చెన్నపురి ప్రభుత్వ మాఖ్యకార్యదర్శు లగు ఎస్. ఇ. మార్షి బాంక్సు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఒక సవరణ.

ఆంధ్రసభా భోజనశాల.

ప్రస్తుతము విరమింపబడుట

అయ్యో, చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారి యజమాన్యమున సభ్యులలో కావలసిన వారికి భోజనముల ఏర్పాటుచేయబడు ననియు పాడుగూరినుండి వచ్చువారికి తాత్కాలికముగ బసలు గూడ నియ్యబడుననియు వా సంతకముతో జూన్ 30 లో సే నీ ప్రతికయందు ప్రకటించిరి. ఏప్రిలు మే నెలలలో సేన కార్యనిర్వహణ రాజమండ్రి వెళ్లి జూన్ 30 నెల 1 వ తేదీకి మరల చెన్నపురికి వచ్చిరి. సేన వచ్చిన వెంటనే సభాసభ్యులలో ప్రముఖులగు వారు కొందరు వై సమాచారమును వాకు తెలిపి ప్రతికయందు ప్రకటించిరి. వారు కార్యనిర్వహణ సంఘము వారి ఆనుమతిని బడసియే నన్నట్లు కోరియుండదని సేన తలచి ఆవిషయమును రూఢిగా తెలిసికొనకుండనే వాసంతకముతో ప్రతికయందు ప్రకటించిరి. పిమ్మట కార్యనిర్వహణ సంఘ సమావేశము జరిగింది. ఆపుడు వాసంతకమును బాపుకొనుట కీ నివయమున సేన ముచ్చటించిరి. వారపు డాలోచించి ప్రస్తుతమిట్టి ఏర్పాటున కనకాళ మేమియును లేదని నిర్ధారణకెచ్చిరి. కాన వా ఏర్పాటు సాగలేదని వ్రాయవలసి వచ్చి నందులకు చాలించితియన్నాడు. ఈ విషయమున కొందరు తరములు ప్రాసినందున మరల నిపుడీసవరణను ప్రకటించితిని.

ఆంధ్రాశ్రమము.

వామిత్రులగు కొంద రాంధ్రప్రముఖులు ప్రత్యేకముగ వార్షికోట లింగి నెట్టిపిది నెం 41 య గృహమున ఆంధ్రాశ్రమ మను పేరున నిట్టి భోజనశాల నేర్పరప ప్రయత్నించుచున్నార. వారిప్రయత్నము సాగవచ్చును. ఈ నెల 7-వ తేదీన గాని 10-వ తేదీన గాని ప్రారంభమగునని విశ్వసింపదగిన వార్తయే తెలిసినది. ఇది నెరవేరనేని ఆంధ్రపత్రిక, హిందూ, న్యాయించియా పత్రికలందు నిత్యమును ప్రకటనములు చేయబడును. ఇది నెరవేరను గట్టికమ్మకము వాకుగూడ కలదు. ప్రారంభమైన పిమ్మట వివరములను తెలిపెదక.

వెదురుమూడి శేషగిరిరావు.

4-7-19

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

వాతావరణ స్థితి

1919 సం॥ జూలై నెల 5-వ తేదీ శనివారము

తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు
గ్రామములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు	తేల్చా మార్పు వరములు
గోపాలపూరు	89.1	82.7	...	18.99	10.12
వికాఖపట్టణము	91.1	79.5	0.08	7.79	8.48
కాకినాడ	97.4	76.8	0.05	5.46	7.54
బందరు	99.6	81.2	...	9.76	7.11
గుంటూరు	102.0	80.5	0.02	8.66	7.59
నెల్లూరు	101.2	82.4	...	8.80	2.71
చుర్రానూరు	101.4	76.1	1.78	4.81	4.09
హైదరాబాదు	91.0	74.2	...	12.59	7.80
అనంతపురము	97.2	76.2	...	5.95	4.64
బళ్లారి	96.8	75.5	...	4.06	5.01
కర్నూలు	97.6	77.0	...	8.80	5.80
కడప	102.0	80.8	0.07	8.95	5.66
తెలంగాణ	88.7	66.2	0.15	12.40	9.10
నెల్లూరు	99.5	77.2	0.07	6.04	6.28
నీలము	96.4	74.2	0.05	11.85	10.24
కోయంబూరు *	88.9	69.8	...	4.95	5.77

వాయుచలనము:— ఉత్తరాంధ్రజేత తీరమున వాయు భారము కొద్దిగ తగ్గియున్నది. వాయుతరంగముల వేగములవలన బంగారాళాళపు ఉత్తర తూర్పు ప్రాంతములలో ఋతుపవన సూచనలు కనబడుచున్నవి.

శీతోష్ణస్థితి:— శీతోష్ణము రాజధాని మొత్తముమీద మామూలుకు మించియున్నది. తూర్పుతీరమున మాత్రము కొద్దిగ తగ్గియున్నది. మలబారులో వర్షము బాగుగా కురియుచున్నందున రాత్రివేడిమి చాలవట్టుకు తగ్గియున్నది. కచ్చి మాంధ్య, కర్నాటక తేకములలో పగటివేడిమి మామూలుకు మించియున్నది.

ఆర్ద్రత:— ఆర్ద్రత మామూలుకన్న హెచ్చుగ నున్నది. ద్వీపకల్పపు దక్షిణభాగమున మబ్బులు దట్టముగా నున్నవి.

వర్షము:— కచ్చి తీరమున వర్ష మింకను కురియుచున్నది. ఇతరచోట్ల కొద్దిపాటి చిరుతలు కురియుచున్నవి. చెన్ననగరమున రిక్తి యట్లు వర్షము కురిసినది.

ఋతుపవనము పూర్తిగా నున్నందున వాతావరణ పరిస్థితులలో మార్పు లంతగా కనబడుట లేదు.

ఎడవర్షు బి. రాను.

ఆశ్చింతు వాతావరణ కార్యక్షణము.

నోటీసు.

వైవ మహాసభా విద్యానిధినుండి సహాయమును బడయుగోరు లింగధారి విద్యార్థులు ఈ జూలై నెల 15 వ తేదీ లోపలను దరఖాస్తులను సిక్రింది చిరునామాకు వంపుకొనవలయును

సింగరాజు సుబ్బారావుగారు.

ఆరంఢుపేట, బెజవాడ.

కొంపల్లి కోటిలింగముగారు,

బ్రాడిపేట, గుంటూరు

ఏలము నోటీసు.

డెక్క-ఆక్ష కంపెనీవారు 22, వైనా జాబరురోడ్డి (మద్రాసు) నందున్న వారి ఏలము ఆఫీసునందు జూలై 9-వ తేదీ మూడుగంటలకు బహిరంగముగా యేలము వేయుదురు.

60-వ నెంబరు విక్టోరియా మిల్లునూలు 5 బేళ్లు

60-వ నెంబరు ఇసలామ్ మిల్లునూలు 5 బేళ్లు

వివరములకు, నిబంధనలకు నోటీసు చూడవగును.

లాయుడుబార్ని గారికి స్వాగతము.

లండను, జూన్ 30:—పారిశు సగరమునండి లండను సగరమునకు లాయుడు బార్ని గారు పార్లమెంటు భవనమునకు వెదలునపుడు ప్రజలపరిమితముగా ప్రోగువడి దొనిగు వీధిలో నున్న ప్రధానమంత్రి కార్యాలయ పార్లిమెంటునం దంతయు నిండి పోయిరి. వైటుచోలవరకును జనులు వీధులయందు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. లాయుడు బార్ని గారు మోటారు బండిలో వెక్కిరింతనే కరతాళ కోలాహల ధ్వను లవరిమితముగా ప్రారంభమయ్యెను. జనసమృద్ధున నాబండి కదలుటకే ఎడములేకపోయెను. ఎటులో పార్లమెంటు ప్రజల మండిరమును బండిచేరునప్పటికి పార్లమెంటు సభ్యులు మరల నత్యధికాత్మా హముతో స్వాగత మొసంగిరి. లాయుడుబార్ని గారుబండిదిగి గానికి కచ్చినంతనే సభ్యులందఱు (కొద్దిమందికేవల) లేచి స్వాగత మొసంగి కోలాహలము గావించిరి. కలికూజురగు కిబ్బలకత్తు వారును కార్మికప్రతినిధులును మాత్రము స్థితికాలము లేన లేదు. కక్కినవారు వారిని తరుచు పోకిరిపొంపగ జోబాల్లు మెక్కినవర్తమావాగుతోలేచి ప్రధానమంత్రిని గౌరవించిరి. పిమ్మట నుత్సాహధ్వనలు యుమ్మరుమయ్యెను. అపుడు కార్మిక పక్షమువారుగూడ చాలచుండిలేరి. తిరుగుకత్తువారు మాత్రములేనలేదు. పిమ్మట బాతీయీకియు పాదబడెను. పేర్కొను విశేషముగూడ సభ్యులతో కలిసి పాడిరి ముమ్మారు వార్ష ధ్వనులు జరిగినవి. మెక్కిన గారు ప్రధాన మంత్రికి స్వాగత మొసంగుచు చాల నభినందించిరి. ఇదివర కేతుంత్రియు నింకఘనతమ మరు కార్యమును నిర్వర్తించలేదని. (గంభీర వార్షధ్వని) ప్రధాన మంత్రి అలయికం జెందినట్లుగుపడెను. అతడు లేగనే మరల వార్షధ్వనులు చెలగినవి. సభ్యుల స్వాగతమున కాతడు కందముల నర్పించెను. అతడు రసమయుడుగా గోచరించెను. సర్వవిధముల సంధిపత్రికలు మాఖ్యతయు సంకేతములు చేసిన తేజముల సంఖ్య అధికము. నానాజాతీయములను ప్రపంచ రాజ్యాంగ స్థితి అంతయును చూడుట కవకాశము గలదు. దీనినిగూర్చి జూలై నెల 3 వ తేదీన చట్టము నుపపాదించెద నని ప్రధానమంత్రి నుడివెను. నెలు మెక్కిన గారి సమయమున తన ఆసరమునుండి లేవక రాజ్యాధిపతి సమూహ పరచె నని సభ్యులు గమనింప వలెనని నెడూచు గారు నుడివిరి.

సంధి సంతకము.

చీనా నిరాకరణము.

ప్యారిసు, జూన్ 29:—చీనా ప్రతినిధులు సంధి వక్రమున సంతకముచేయులేదు.

అనంతరము:—చీనా ప్రతినిధులు సంతకముచేయలేదను సంకతి అధికారిత్వా లైటరు గారికి తెలుపబడెను. సంధిసంతకములు జరగునపుడు జరిగిన అదానిడితో ఈసంగతి సందలు మరచిపోయిరి. చీనా ప్రతినిధులు కారణములను తెలుపుచు మొటంగు సమస్యలగూర్చి సభవారు తెలిపినసంగతి చాల అన్యాయమనియు, మే 4-వ తేదీన ప్రధానమంత్రికిని ఆసమృతిపత్రము లంబుపడిన వని తెలుపబడెను. మొటంగునందలి జర్మను స్వత్వములను జపానీయుల కిచ్చివేయవలయు నను తీర్మానమునకు చీనావారంద రెల్లు కోపగించుకొనుచున్నది యు లేము ఋజువు చేసెదమనియు, ప్రజలందఱి యభిప్రాయమును జూచి చీనా ప్రభుత్వమువారు మొటంగు విషయమున చేరబడిన మరతుల నిరాకరింపవలసిన వారైరనియు అందు తెలుపబడెను.

ప్యారిసు, జూన్ 30:—సంధివక్రమువై సంతకముచేయక పోయినచు చీనా ప్రతినిధులు సంధి సభా సమావేశము లకు హాజరుచున్నారు. వారిపుడు పీకింగునుండి ఏమియుత్తరువులు కచ్చునో యని ఎదురుచూచుచున్నారు. ఇప్పుడైన ఇష్టముండు నేని సంధిపత్రికను సంతకములు చేయవచ్చు నని సభాప్రతినిధు లనుకొనుచున్నారు.

ఇండియాలో ప్రార్థనలు:—ఈనెల ఆరవతేదీన ఇంగ్లాండుజేతన సంధిప్రార్థనలు జరుపబడునని తలచివార్త చివ్వెందున ఆనాడు ఇండియాలోగూడ ప్రార్థనలను జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినదని సిమ్లానుండి తలచివార్త కవలడెను.

సంధి ప్రార్థనలు:—సంధిపత్రికయు సంతకములు జరిగినందులకు ప్రత్యేకముగా కైస్తవ తేజవలయుండు ఈనెల 3 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సామంతాలము 6-80 గంటలకు ప్రార్థనలను జరుపుటకు చెన్నపురి ఆర్చ్ బిషపు గారాజ్ఞాపించిరి.

దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు

మహాత్మ్య గంధిగారి ప్రకటనము

దక్షిణాఫ్రికాలో నివసించు భారతీయుల హక్కులను కొన్నిటిని పోగొట్టునట్టి చట్ట మిపుడు దక్షిణాఫ్రికా కానన సభయందు పాపపాదించబడినది. దీనినిగూర్చి మహాత్మ్య గంధిగారు వ్రాసిరి. మనకెన్ని తొందరపనులన్నను అతిముఖ్య మగు నీ విషయమును మనము మరచరాదు మరచకాలము అధినితే నములలోని భారతీయుల కధికమగు నవకాశములకు న్యాయమును (అంగలేయకలెన ఒకవంక వికసితమహారాజు గారు అధినితేనముల ప్రతినిధుల ఎటుట నుపన్యసించుచు వారట్లు చేయగలరని ఆసింపుచుండగ నే 1914-వ సంవత్సరమున జరిగిన ఏర్పాటునకు భంగకరముగ నచటనున్న భారతీయుల హక్కులను యాపుచున్నట్లు తగిన విధానము నచటి ముఖ్యోన్యాయగు లే సమకూర్చుచున్నాడు. 1914-వ సంవత్సరమున జరిగిన ఏర్పాటునందు ఇండియా కొరత నయి వారికి పౌరత్వము సంబంధమేమియును లేనపుడు నా రాజవిషయమున భాగము నెగియున్నాడు. ప్రస్తుతము కత్రికలందు చర్చింప బడుచున్న క్రొత్తచట్టము మేనెలావున ఆఫ్రికా రాజ్యాంగ సభోపసమమునాటి ఆమోదమును గూడ బడవినది. దీనిననుసరించి అచటి భారతీయులు సముక్త సంఘములందు భాగస్వాములుగనుండి యైనగాని తలఖాదానలుగా నుండియైన గాని ఎట్టి భూమిని బడయ వీలులేదని తేలుచున్నది. ఇదివరకు భారతీయులీ పౌరత్వములను నిరధ్యతముగ ననుభవించుచున్నార. ఇకముందు బ్రాహ్మవాచనం దెచ్చటగూడ క్రొత్తగా నా నిజ్యపు లై నెక్కు లియ్యబడగూడదనిగూడవిధింపబడుచున్నది. దీనివలన విషయం దచటిభారతీయు లెంతటిసాధ్యత్వములవా లైనను పరివారముగనే యుండవలెను ఫలిత మేర్పడుచున్నది ఇట్టియర్థతి పట్టబడదగిన ఏర్పాటుల నశ్వరసరముగ భరతఖండవాసులందఱు సహపలసి యున్నది. ఇకముందెవరును ఇండియాజేతననుండి ఆఫ్రికాజేతనము పోవుటకు గూడ వీలుండదు. జాంతరాధిపాను లని న్యాయకాస్త్రాగ్నిసారముగ పరిగణింపబడిన వారియొక్కయు వారిసంతతి వారి యొక్కయు ఆర్థికస్వాధ్యస్వాతక్ర్యముల కిట్లు తొలగించుట దుష్పరాదు. ఈ విషయమును భరతఖండమున గల అంగ్లేయులును భారతీయులును చేయదగినవిధి విస్మయమయే నా అభిప్రాయము. భారతీయుల సౌఖ్యమును కాపాడువాధ్యక్షును వహించిన యిండియా వొరతనమువారు తమ విధిని నెరవేర్చగలరు. తనమంతరమును ఏకగ్రీవముగ నీ చట్టమును నిరసించి నవో మన దొరికినవారికిగూడ బలమధికమగునని గాంధీ గారు ప్రకటనకు వ్రాసిరి.

ప్రకటనసంఘము

నేటిదినమున నే బాంక్వెటింగుహాలులో నెల్లొంగు ప్రభువు గారి ఆధ్యక్షతకీర్తింప జరిగిన ఈసంఘమువారి సమావేశములో నీ క్రిందివిషయము లామోదితము లై విరి:-

- (i) జేతనలో జరిగిన విషయముల గూర్చి సరియగు సమాచారమును వ్యాపింపజేయుటకు, సాంకేతిక కాఖిలు జేకటాల కరుకకకపగోయ విషయములను ప్రకటించుటకు ప్రకటనసంఘ ముండకలెను.
- (ii) ఈ ప్రకటన ప్రతిష్ఠాపనాయకముగ నహించిన యుద్ధోగికి సహాయ మొనరించుట కొకసంఘ ముండకలెను.
- (iii) ప్రస్తుత మా ప్రకటనోద్యమము ఇప్పుడున్న వార్తాపత్రికల మూలముననే జరుగవలయును.
- (iv) ఈ విషయము లగు ప్రకటనములకు వ్యవహారములు.
- (v) జేతనవిషయములకు గూర్చి వార్తాపత్రికాసంపాదకులను ప్రజలను సమాచారములను ఈ ప్రకటన సంఘమువారు తెలుపు మండకలెను.
- (vi) ప్రపంచమునందలి రాజకీయ, కానన, తరిపాలనా పరిశోధనముల గూర్చియు అనుభవమును గూర్చియు యెక్కుటిసమాచార మున్ను అధికారులకును, అసభికారులకును తెలియజేయుటకు నీ ప్రకటన ఉపకలెను. ఈ ప్రకటనము లకు నీ వార్తాపత్రికలకు వ్యాసముల రూపమున తెలియజేయవలెను.
- (vii) సంఘమువారు సమాచారములకు కరపత్రికలు మూలమునను, మాజీమలాంతరల మూలమునను, ఉపవ్యాసములములమునను, ఇతర విధములకలనను వ్యాపింపజేయవలయును.

ఇంగ్లాండుకు వెళ్లు వైద్యవిద్యార్థులకు హెచ్చరిక:—నేనలలోనుండి తగ్గింపబడినవారు చాలచుండి వైద్య పాఠశాలలలో చేరగోరి లండనునగరమునందలి వైద్యపాఠశాలలవారికి దరఖాస్తులను పంపిరి. కాన ఇండియాజేతన వైద్యకాస్త్రమున పట్టములను బడసినవారికి తప్ప యితరులకు ప్రవేశము లభింపదకుట నిశ్చయము. జిల్లాపాఠశాలలలో విద్యార్థులను కచ్చుచుంట్ల హెచ్చుగావండదు. కాని పట్టములకు బడసిన భారతీయవిద్యార్థుల కాపాఠశాలలలో తావు దొరకదని యే రూఢిగా చెప్పవచ్చును. ముందుగా వ్రాసి ఆరుమిని బడయబడ కొందరు భారతీయవిద్యార్థు లిటీశుల యింగ్లాండు నకు వచ్చి ప్రవేశమును బడయుటకు చాలకరుషడిరని బర్మా విద్యాకాఖా డైరెక్టు గారు ప్రకటించిరి.

వైద్యమును:—బర్మా లైత్వంపెనీవారు రంగూను మ్యూనిసిపాలిటీ మీద తెచ్చిన దావాలో లైత్వంపెనీ వారి పక్షమున సాక్ష్యమిచ్చిన మేజరు విల్సోన్ కి వి.ఎం. ఎస్ గారికి యదుము నిమ్మటకు బర్మాప్రభుత్వవారకు చులించి.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యురన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం! స్థాపితము.
హెడ్డాఫీసు, బాంబాయి.
మానేజరు:—ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదరు.

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధనమున్నది.

రూ 13,34,03,788 లు చెల్లించనలసిన భీమాలు

రూ 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపురాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యుితవరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలురుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు వారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు. 672

Apply to:—
F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras

Vitafer advertisement featuring an image of a bottle and text: 'Invaluable in all Cases of Exhaustion, whether of Physical or Mental Origin. Vitafer A TONIC FOOD. Manufactured in England by Southall Bros. & Barclay, BIRMINGHAM, ENGLAND. Obtainable from all High Class Stores, Chemists, etc. SPENCER & CO. LTD., Agents, MADRAS'

Bolshevik Russia.

Evacuation of Petrograd.

LONDON, June 30.

HELSINGFORS.—The Finns are now six miles from Olonez, which they are encircling. The British are fifteen miles north of the town, and their cavalry have joined hands with the Finns.

Desperate Situation.

Judging from the recent decrees, the situation in Petrograd must be desperate. The evacuation of the town is being carried out as quickly as possible. M. Trotsky has ordered the fortress of Kronstadt to be blown up before it is surrendered, also all bridges, railway stations, cattle, etc., will be destroyed when the Bolshevik forces are withdrawn.

The Finnish General Staff reports that seven Bolshevik warships on the night of the 26th June violently bombarded the staff headquarters at Olonez.

An expedition from Lake Ladoga is destroying hospitals and houses and has landed troops. Fighting is proceeding.

Bolsheviks Abandon Kharkoff.

A Bolshevik official "communiqué" admits that the Bolsheviks have been compelled to abandon Kharkoff.

Rumania and Hungary.

Rumania Desires Guarantee

LONDON, June 28.

BERNE.—Rumania has informed the Peace Conference that she is unable to withdraw her troops to the line of demarcation, so long as she has no guarantee that Hungary will carry out her engagements.

Foreigners in France.

Bills in Parliament.

LONDON, June 30.

PARIS.—The Hayes Agency states:—Two bills relating to foreigners have just been placed before the French Parliament for complete overhauling of the legislation affecting aliens. Passports will not be required, but permanent residents must have identity cards.

Earthquake in Tuscany.

Serious Loss of Life.

LONDON, June 30.

ROME.—An earthquake at Lunello Romagna [Tuscany] has caused serious damage and loss of life, especially at Vicenza, where it is reported that 120 have been killed and a hundred injured.

Position in West Prussia

Military Anarchy Apprehended.

LONDON, June 28.

THORN [Poles].—Though organized military resistance to the treaty is now unlikely, both the German and Polish inhabitants in West Prussia are most apprehensive of a military anarchy accompanied by plundering and local civil warfare. There are 150,000 soldiers still in the country split up into bands comparable to the condottieri of the 15th century. It is feared that when ordered to retreat the last vestiges of discipline will disappear, hence the inhabitants would welcome temporary Allied occupation. All are dreading excesses of retreating German and advancing Polish troops.

Precautions Against Rebellion.

LONDON, June 30.

COPENHAGEN.—The German Government is taking precautions against a rebellion. Troops with machine-guns are stationed in all large squares and are guarding the railways and bridges.

The Independent Socialists alone are holding twenty-six anti-Government meetings in Berlin this afternoon.

Berlin Strike.

The Noske Decree Withdrawn.

LONDON, June 29.

BERLIN.—Herr Noske's strike decree has been withdrawn, and the Railwaymen resume work to-morrow.

Mr. James Nicol Dunn.

LONDON, June 30.

The death is announced of Mr. James Nicol Dunn, London Editor of the "Glasgow News."

The Peace Treaty.

China Refused to Sign.

LONDON, June 29.

PARIS.—The Chinese delegation did not sign the treaty.

LATER.—The refusal of the Chinese to sign the treaty was officially communicated to Reuters. In confusion, surrounding the signing proceedings at Versailles, the fact escaped the general notice. In the course of a statement explaining the reasons of the Chinese delegation recalls the feeling of injustice, regarding the settlement of the Shantung question, made by the conference and that the Chinese forwarded on 4th May a protest to the Council of Premiers. The delegation proceeds to describe how the decision of the conference to transfer to Japan the German rights in Shantung evoked protest throughout the nation therefore in view of the united opposition of public opinion, the Chinese Government is compelled to decline to accept the clauses in question.

Awaiting Instructions.

LONDON, June 30.

PARIS.—In spite of the refusal to sign the treaty the Chinese continue to participate in the proceedings of the Peace Conference. The delegation is now awaiting instructions from Peking. It is stated in conference circles, that it is still possible for the Chinese to sign if they desire.

The Afghan Campaign.

A Press Communiqué.

SIMLA, July 3.

A Press Communiqué says:—There is nothing to report from Dakka, except that tribal lashkars, which to a great extent had dispersed on account of Id, are now said to be assembling again in Ningrahar. Reports from Tochi state that our camp at Dardoni near Miranshah is occasionally sniped. Otherwise the area is quiet. Near Fort Sandemar there have been cases of wire cutting and in the district some Government buildings have been maliciously damaged by budmashes.

Indians in South Africa.

Mr. Gandhi's View.

BOMBAY, July 3.

Mr. Gandhi has issued a communication to the Press on the Bill before the South African Legislature which proposes to impose certain restrictions on the Indians residing in South Africa. In the course of his letter Mr. Gandhi says: Notwithstanding our pre-occupations we may not care to forget this big question. Even whilst the Maharaja of Bikaner was hoping and appealing to the Dominions statesmen that the Indian settlers in the Colonies should receive fair and liberal treatment, a scheme was being hatched by responsible officials of South Africa to deprive the Indians of Transvaal of vested rights in breach of the compact of 1914 to which the Government of India was a witness, if not a party. The Bill which is now being discussed in the Press and which according to latest papers received had passed the Committee stage of the Union House of Assembly at the end of May last, virtually deprives the Indians of the Transvaal from holding fixed property even as shareholders of Companies, or as mortgagors as they have hitherto successfully and legally done. It further deprives them of the right of obtaining new trade licenses throughout the Transvaal. This means that Indian settlers if they are now efficiently protected will be reduced to the status of menial servants, no matter what their capacity might be. It was bad enough to restrict so as almost to prohibit fresh immigration. It is intolerable to confiscate the economic and material rights of legally admitted immigrants and their descendants. The duty of Englishmen residing in India and Indians is in my humble opinion, clear. We can create such an emphatic public opinion that we can shame the Europeans of South Africa into doing the right thing. We can also, by our united protest, strengthen the hands of the Government of India in its endeavour which it will make as trustees effectively to protect the Indian settlers of Transvaal from the impending extinction.

Industries Commission.

Opinions of Indian Chambers.

BOMBAY, July 3.

The London Chamber of Commerce recently desired to have the opinions of India Chambers of Commerce on the Indian Industries Commission's reports as a whole which they have not up to that time had the opportunity to consider them thoroughly. At the same time a proposal regarding the railway rates appeared to them to be the outstanding question, affecting trade and commerce, of which they desired, especially, to require the opinions of Chamber of Commerce in India. The Committee of Bombay Chamber of Commerce in replying to the London Chamber has stated that generally they were entirely in favour of doing everything in reason to encourage and assist the development of Indian Industries. The Committee has added however that while they did not oppose the use of adjustment of railway rates as a means of encouraging Indian industries, they felt the use of this expedient must be very carefully applied and be subject to two conditions. The first condition was that alteration in railway rates would only be justifiable to encourage the industry which had or was about to be started under the conditions which satisfied the Government that it had a reasonable chance of success. The Committee did not think that rates should be related either in order to assist an industry which was started under conditions which gave no real promise of success, or to encourage the starting of some possible industry for which no definite and concrete proposals existed. They were also of opinion that there was the danger of promiscuous raising of rates the only result of which, in many cases, would be to penalise the export and import trade of India without doing any good to indigenous industries. The second condition was that the effect of any proposed rise in rates in marketing India's surplus produce abroad should be carefully considered and balanced against the advantages to be gained by the industries.

Journalist Commits Suicide.

CALCUTTA, July 4.

The death is reported in tragic circumstances yesterday afternoon of Mr. C. H. King, a member of the sub-editorial staff of the "Statesman". His bed-room in Lindsay Street was found to be on fire, which was promptly put out. Mr. King was found unconscious with injuries of a severe character. It was reported that Mr. King had shot himself with a rifle over some private affairs, which had apparently unhinged his mind. All possible assistance was rendered to Mr. King, who died while being removed to hospital. His body was removed to the morgue for "post mortem" examination. Mr. King came out to Calcutta several years ago and he was said to be a member of the Calcutta Port Defence Corps [I. D. F.] where he was most popular. The Police have taken charge of an Army Service Rifle, a revolver and some cartridges which were found in the deceased's room.

Bengal Legislative Council.

CALCUTTA, July 4.

The Bengal Legislative Council re-assembling this morning, the Hon'ble Mr. Surendranath Roy moved resolutions recommending the adoption of early measures for the reduction of high prices of rice and other necessary articles of food and also of cloth in Bengal. The Hon'ble Mr. Cumming, on behalf of the Government accepted the resolution and promised that steps would be taken to meet the situation.

Indian Reforms.

Burmese Deputation.

RANGOON, July 4.

The Burmese and Karen deputation in connection with political reforms sail shortly by the "Herefordshire" for England. The former consists of three members, a barrister, a journalist, and a schoolmaster.

The Biby and Henderson lines have re-arranged their fares on basis of sterling exchange at 1s. 6d.

Public Holiday.

The Local Government informs Rangoon Municipal Committee that Saturday the 19th July will be a public holiday, that being the day fixed for general celebration of peace in England. The committee meets on Tuesday to consider the proposal. Thanksgiving service will be held at the Cathedral on Sunday.

Indian Civil Service

Appointment by Selection.

CALCUTTA, July 4.

Dr. S. K. Mullik communicates to the press that provisions have been made for the appointment to the Indian Civil Service otherwise than by annual open competition, of eligible Indian soldiers and others who have served in the war. This privilege has been extended to the 49th Bengal Regiment. With this object in view, the Government of Bengal would be glad to be furnished with a list of persons who fulfil the conditions. Candidates must have served in the war for at least one year and must have been born on or after the 2nd August, 1891, and on or before the 1st August, 1899. The candidates must have received continuous and systematic education of a high type until at least the age of 18, and must produce satisfactory evidence that if he has not received University education, he would have been justified in proceeding from school to a University with a view to taking honours. "Prima facie" eligible candidates will be subjects to such seats as the Civil Service Commission may prescribe. Selected candidates will undergo a period of probation, after which they will be tested in Indian law and languages and other subjects and in riding. Preference will be given by the selection Board to those who have been wounded, but are able to perform ordinary administrative duties. Any attempt on the part of the candidates to enlist the support for this application through influential persons will disqualify him for appointment. Candidates will be divided thus:— [a] those who have taken the full University course. [b] those who have spent at least two years at a University [c] those who have entered the service direct from school and spent two years at the University.

A Defamation Suit.

POONA, July 3.

Mrs. English, wife of Staff Sergeant English of the Barrack department, at present in Mesopotamia, to-day charged Sergeant Major Timbers of the School of Physical Training, Wanowri, with defamation before Mr. Garrett, I.C.S., Assistant Collector, Poona. The Magistrate tried to bring about a settlement of the case out of Court and the parties retired for the purpose, but negotiations gave way on the accused refusing to agree to pay the complainant's expenses. In giving evidence Mrs. English said that she was living in the Telegraph block, Wanowri, and had been at Kasauli for 18 months prior to coming to Poona, which she did on medical advice as her children were not keeping good health. She knew the accused and his wife who lived in the same block as also Sergeant-Majors Cheeny and Reubens of the School of Physical Training who were on visiting terms with her. In May last she lent two degchis to Sergeant Major Reubens. On the 2nd June Mrs. Timbers came to her quarters and asked Mrs. English what she meant by lending Reubens two degchis. She was very angry and remarked that the complainant was not a respectable woman. On this Mrs. English lost her temper and slapped Mrs. Timbers. An hour later, she went to Reubens' quarters and calling him and Sergeant Major Cheeny outside told them that she had got into trouble through lending them cooking utensils Mr. and Mrs. Timbers whose verandah was from that of two men by low chick also came out and when she told the Sergeant Majors she had been insulted by Mrs. Timbers the accused got excited and pointing at her said:—"Insult you, insult you. Why I know all about you before you came to Poona. I knew all about you at Kasauli." Later on her two friends came and told her that Sergeant Major Timbers had said that she had been turned out of Kasauli as a bad character on the 3rd June she wrote and told the accused that if they did not apologise, she would take legal proceedings. She had not received a reply to that letter. About 10 days ago, witness continued the accused put both Reubens and Cheeny under arrest for being out of bounds at her house.

Major W. G. Harvey, Military Works, stated that he knew Mrs. English for the last eight years as she was living in the staff quarters. She had the right to receive gentlemen visitors in her rooms. She was a very respectable woman. The last witness examined was Captain W. E. Wooding, Commanding the School of Physical Bayonet Training. He said that the accused had reported against Reubens and Cheeny. It was not for visiting Mrs. English's quarters but for visiting them continually that they were brought before the witness. The case is proceeding.

A notification by the Director of Public Instruction Burma, warns medical students intending to proceed to England that in view of the numerous applications received by the London Medical Schools from demobilised men it is practically certain that admission will be unobtainable for Indian students, who have not already qualified in India and so are able to do postgraduate work. The Provincial Schools might be less crowded but the chances of an Indian student obtaining admission to a medical faculty will be greater if he has already qualified. Several Indian students who recently arrived in England without taking the precaution of previously securing promises of admission, have experienced great difficulty in securing admission.

The Peace Treaty.

Mr. Lloyd George's Statement.

In House of Commons.

LONDON, July 3.

The House of Commons was crowded to-day, among those in the Peers' Gallery being the Prince of Wales. When Mr. Lloyd George rose to speak on the Peace Treaty, the Premier received an enthusiastic welcome. He said he had to lay on the Table two Bills to enforce the most momentous documents to which the British Empire had ever affixed its seal. One was to give effect to the provisions of the Treaty, the other was to obtain sanction to the Anglo-French Convention. He paid a tribute to the services of Mr. Balfour and Mr. Barnes, and the Overseas representatives. He mentioned the names of Sir Robert Borden, Mr. Hughes, Mr. Massey, and General Botha, (cheers) who had participated in some of the most difficult commissions for adjusting extraordinary delicate and complex ethical, economic, and strategic questions which had arisen. He owed a great deal to the ability and judgment with which they had discharged their functions. He also paid a tribute to the great body of experts, who had helped on innumerable commissions, and whose work had been the admiration of the Foreign delegations. The Premier also paid tribute to the splendid services rendered by Lord Robert Cecil and Sir F. E. Smith in framing the League of Nations.

Down Fall of Germany.

Referring to the Treaty Mr. Lloyd George said the terms were in many respects terrible, but so were the deeds and consequences of them inflicted on the world. The latter would have been more terrible if Germany had succeeded. The terms were stern, but just. After describing Germany's great downfall, the Premier emphasised, amid cheers, the justice of the restoration of Alsace-Lorraine, Schleswig-Holstein, and Poland, also the justice of the reparation terms, in which connection he declared that if the whole cost of the war had been thrown on Germany it would have accorded with every principle of civil jurisprudence. He then emphasised the justice of disarmament of Germany and deprivation of her colonies, in which connection he emphasised that there was overwhelming evidence that Germany had cruelly ill-treated the natives. Restoration of these colonies, in the face of this especially in view of the part the natives had taken in their own liberation, thus giving Germany opportunity for reprisals, would have been a base betrayal. The Premier pointed out that Germany had used her colonies in South Africa in order to stir up rebellion against the Union and her Colonies; elsewhere as bases for preying upon the commerce of adjacent colonies. It would have been a folly if we had renewed Germany's opportunities for mischief.

Trial of Kaiser.

A tribunal in London would try the Kaiser. It would be an Inter-Alleied one (Renewed cheers.) The officers guilty of submarine outrages would be tried. They would get an absolutely fair trial. (Cheers.) The Premier challenged anyone to point out a single act of injustice in the peace terms, anything which any perfectly impartial court would not have adjudicated in exactly the same way. Referring to the criticism that though individual conditions might be right the cumulative effect was crushing, and that the Treaty, though it might be just, might not be wise. The Premier emphasised the heinousness of Germany's offence, also that Germany had suffered less than other countries in the war. Germany's crime must be marked. The world could not take these risks again. The German people were not being punished for the crime of their Rulers. The German nation had unitedly and enthusiastically approved the war. He unhesitatingly challenged anyone to point to a single clause in the treaty which did not accord with the stern and highest demands of justice and fair play. We were determined that the treaty should not be a scrap of paper. The guarantee included disarmament of Germany and destruction of arsenals. The British delegates unhesitatingly proposed that a reduced German army should be a voluntary and long service one, thus leaving the mass of people untrained and rendering it impossible for Germany to raise huge armies. The same applied to the Navy.

Guarantees for Future.

He proposed to introduce a Bill, dealing with the British and American guarantees, in the event of an unprovoked attack on France. (Cheers.)

Campaign Against Wanton Aggression.

France would have legitimate reason for serious apprehension when Britain and America had gone home and when the gallant men of the Dominions, (Cheers) who had fought so bravely in France, the Australians, New Zealanders, South Africans, and Canadians, who had won deepest French affection had departed and France only saw the Rhine between her and the foe, who had trampled her ruthlessly and torn her flesh twice within the living memory. France said "we would like to know that you Britons and Americans, who helped to emancipate our soul are still behind us against the wanton aggression". He invited Parliament to say "yes" (cheers.) He did not agree that it showed lack of faith in the League of Nations. The latter would be valueless unless it had sanction behind it of strong nations prepared to stop aggression at a moment's notice. The document only bound us in case of wanton provocation by Germany. Other guarantee was the army of occupation. France did not wish to keep an army on the Rhine a single day longer than was absolutely necessary, and if Germany showed goodwill and gave the necessary guarantees France was quite prepared to reconsider the question of the occupation at the proper moment.

Army of Occupation.

Britain was directly interested in the question of the cost of the army of occupation because she did not wish to impose unnecessary expense upon Germany which would be the first charge upon indemnity fund. The Government had an understanding with France, that the moment Germany carried out the undertaking in regard to disarmament, the cost of the army of occupation should not exceed 240 million marks, and an agreement to this effect had been signed by President Wilson, M. Clemenceau, and himself. It did not require ratification. Lastly there was only guarantee of the League of Nations, a great and hopeful experiment, which was only rendered possible by other conditions of

peace. It was due to the world to try the experiment earnestly. The League unfortunately did not mean that we should never have war but it would be justified if it prevented one war (cheers) he begged nobody to sneer at the League (loud cheers) especially from Labour benches. He believed the experiment would succeed. The League would make crime difficult and unsuccessful, therefore he looked hopefully and confidently to it for great things for humanity. He thought the immediate admission of Germany to the League would be a mistake. The date of Germany's admission depended upon herself (cheers). If Germany creates obstacles and showed the same old spirit animated her she would not accelerate that date but if she really showed that she had broken with past and fires of war had purified her soul and she realised that the policy of last 150 years had been a bitter mistake, then she could accelerate the date. The sooner that came about the better it would be for Germany and the world.

The German Colonies.

Referring to German Colonies he said these would not be distributed among the conquerors but would be administered by Great Powers on behalf of humanity.

The mandatory powers would differ according to particular territory concerned. For example, South West Africa, running as it did alongside the cape, was felt to be so much a part geographically of cape, that it would be quite impossible to treat it in the same way as a Colony, removed two or three thousand miles from the centre of an administration. Doubtless so Southwest Africa would become an integral part of the Federation of South Africa and it would be colonized by the South Africans. They could not have done anything else for they could not set up customs, barriers, and a different system of administration. The same applied to New Guinea, but did not apply to Togoland, Cameroons, and German East Africa. It would be found that the conditions of mandates set up there were same as applied to the British Colonies all over the world.

Responsibilities of British Empire.

The responsibilities of the British Empire under this mandate had enormously increased. Something like 800,000 square miles had been added to the already gigantic charge on the Empire's shoulders, a charge which had been undoubtedly fulfilled in a way which won the wonder of the whole world.

The Labour Conference.

Referring to the Labour Conference, he said:—It was a matter of vital importance for the world and the future of industrial conditions. It was intended to secure better and more uniform labour conditions, and when it was borne in mind that at least three quarters of the armies that won the great victory were drawn from the working classes of the various nations, it was felt that they had won the right to a corner of their own. He was glad it was largely through the initiation of Mr. Barnes that this chapter was added to the Treaty. He hoped that this machinery would enable the establishment of some permanent means of arranging the level of labour throughout the world, and not handicapping the countries where labour was well treated, in competition in neutral markets with countries where conditions of labour were inferior. That was a great purpose of this great charter.

A Great Record.

The Premier proceeded to emphasise that no country had a greater share in the tremendous victory of the Allies than the British Empire. He pointed out that the Empire had raised 7,700,000 soldiers and sailors (loud cheers,) and had raised war loans of £8,500 millions. The casualties of the Empire totalled over three millions, not including the sailors, of whom 15,000 had been killed. The Navy and the Mercantile Marine had kept the sea and without them the war would have collapsed in six months. During the last two years of the war Great Britain not only bore the heaviest burden of the fighting in France, but the whole burden of attack on Turkey, which crumbled to dust. (Cheers.) It was a great record and showed what could be achieved by a great people, united and inspired by a common cause. Let us rejoice like men who are under no delusion that our troubles are past and that the spirit which enabled us to overcome it will also enable us cheerfully to face the future. Let us not waste our strength prematurely in fighting each other.

Appeal to People.

The Premier solemnly declared that in order to prevent the country sinking under its burdens and wounds, we must effectively use the resources of Great Britain and the Empire and make all reasonable men contented. He urged people to support the Victory Loan. In order to reap fruits of victory, each must give such strength, goodwill, and co-operation, as he could. He ridiculed the idea that now that peace had come all would go right without effort, and pointed out that the output was diminished, and the cost of production increased. That was exactly the opposite road to the road leading to prosperity, as even the Bolsheviks in Russia had begun to discover. He concluded by appealing for co-operation in the maintenance of the spirit of patriotism, which alone could bring us to a real and glorious triumph. (Loud cheers.)

The Destiny of Mankind.

A Memorable Scene.

LONDON, June 30.

There were memorable scenes on the occasion of the Prime Minister proceeding to Parliament on his return from Paris. Large crowd assembled outside his official residence in Downing Street and overflowed into Whitehall. Cheering began as Mr. Lloyd George was seen to enter his car. The vehicle proceeded with difficulty, people pressing round and giving tremendous ovation to the occupant. These demonstrations were renewed by the members of Commons on the Premier entering the Chamber. Almost the entire House rose and cheered repeatedly and waved order papers. The Liberal opposition and Labourites momentarily remained seated, but after being constantly enjoined to do honour to the Premier, Mr. Donald Maclean and most of the followers participated amid redoubled cheering, in the course of which most of the Labourites rose. The exceptions were Liberals, Messrs Kenworthy and Hogge. The members then broke out into National Anthem in which the occupants of the galleries and reporters joined. After three cheers Mr. Maclean welcomed and congratulated Mr. Lloyd George on his return from as arduous and responsible labours as any British Minister had ever undertaken. (Loud cheers.) The Premier

looked pale and tired. He was again cheered on rising. He acknowledged, with emotion, his reception. He referred to the treaty as a most comprehensive and far-reaching document ever concluded, whether from the standpoint of number and might of contracting nations, or of infinite variety of interests, or whether they regarded the great promising new experiment therein embodied, which might alter the whole character of the affairs of the world and give a new turn to the destiny of mankind. The Premier alluded to the gigantic character of the interests involved and the fear he had felt lest any failing on his part should prejudice the country. He announced the Government's intention to introduce a Bill on 3rd July if possible, giving effect to the treaty. (Loud Cheers.)

Mr. Seddon hoped that the fact would be recorded that Mr. Neil Maclean on this historic occasion had remained seated and had shown his respect to the crown to which he had signed fealty.

Statement in British Parliament.

LONDON, June 30.

Mr. Lloyd George will make a statement in the House of Commons on the Peace Treaty on the 3rd July.

Another General Resigns.

LONDON, June 30.

COPENHAGEN.—A message from Berlin announces the retirement of General Falkenhayn.

French Labour.

Paris Metal Workers Resume Work.

LONDON, June 30.

PARIS.—The Havas Agency states: The Paris metal workers return to work to-day after a month's strike.

Kaiser's Trial.

Tribunal to Sit in London.

LONDON, July 3.

In the House of Commons, Mr. Lloyd George announced that the tribunal to try the Ex-Kaiser would sit in London.

The Peace Conference.

A Council of Ten Formed.

LONDON, June 30.

PARIS.—The Havas Agency states:—The Council of Four having dissolved, there reappears a Council of Ten, which will undertake the solution of all unfinished Peace Conference problems, and also superintend the fulfilment of the Peace Treaty signed at Versailles. Before definitely separating, the Council of Four announced that they had reached a decision with regard to the financial and economic clauses to be inserted in the Peace Treaty with Austria.

Remaining German Warships.

Their Disposal Discussed.

LONDON, July 1.

PARIS.—The Allied Admirals including Mr. Halsey, are conferring regarding the disposal of the remaining German warships. All the great powers, excepting France, who desires distribution, favour breaking up of the vessels. The question of destruction will assume a more acute form when the question of handing over the remaining warships, of first dreadnought type, now in Germany, comes up sixty days from the signature of the Peace Treaty. The signature of Austrian terms is likely to be considerably delayed owing to consideration of numerous Austrian notes and completion of Reparation and military clauses.

The Versailles Ceremony.

Lacking in Colour and Dignity.

LONDON, June 30.

Correspondents agree that the historic ceremony at Versailles was spectacularly uninspiring, disappointing and lacking in colour and dignity.

Reuter's correspondent says:—It was impossible to see the signatories owing to the crowd of Secretaries, while even more numerous were postcard friends. The French Post Office had arranged to stamp picture post cards with special Peace Conference stamps, and the noise of stamping by innumerable clerks in rooms adjoining the Hall of Mirrors was like the thudding of hammers. The delegates no sooner left the Hall than it was invaded by half the population of Versailles carrying sheaves of postcards to be stamped.

The Indian Army.

Concessions to Officers.

LONDON, June 30.

In the House of Commons, replying to Colonel Yate, Mr. Montagu stated that the Government of India during the investigation of conditions of service of the officers of the Indian Army, would consider the question of giving immediate relief by the Government providing all charges, also free forage, free quarters or lodging allowances according to rank, the abolition of mess fund subscriptions and more liberal rules with regard to travelling and detention allowances.

Cable Censorship.

To be Relaxed Shortly.

LONDON, July 1.

In Commons, at question time Mr. Churchill stated that cable censorship would be relaxed very shortly. He emphasised that Government had given earnest attention to this most urgent and important question, with a view to relieving the public and the commercial world of this impediment as early as was consistent with safety.

His Excellency the Viceroy will leave Simla at the end of next week, for Poona. Her Excellency Lady Chemsford will join the Viceroy on her arrival in home, and will return to Simla with His Excellency at the end of the following week.

The Polish Treaty.

M. Clemenceau's Letter.

LONDON, June 30.

PARIS. — M. Clemenceau has sent a letter to General Paderewski, transmitting the Polish treaty for signature in connection with the article 63 of the German Treaty. He points out that the Polish treaty does not constitute a fresh departure in negotiating with a newly created state and quotes the precedents for it. The New Treaty differs in form from the earlier conventions owing to the establishment of the League of Nations and owing to new situations, which have arisen. The Polish articles deal with guarantees of full privileges of citizenship to all genuine residents in the territory transferred to the Polish sovereignty and with provision of discrimination against Polish citizens differing by religion, language, or race from large mass of population. One article deals with the minorities such as the Polish citizens of the German origin. Two further clauses deal specifically with the Jewish citizens in Poland, for whom special protection appears to be necessary. The economic clauses have been drafted with a view to facilitating the establishment of the equitable commercial relations between Poland and other Allies, without securing any special advantages for the Allies as against other members of the League of Nations. M. Clemenceau expresses sincere satisfaction of the Allies at the re-establishment of an independent Poland, and announces that treaty with Poland will be signed at the same time as the treaty of peace with Germany.

Peace Celebrations in India.

A Thanksgiving Service.

SIMLA, July 3.

Information has been received that a thanksgiving service will be held in England on July 6th. It has accordingly been decided that services of thanksgiving for the conclusion of peace will be held at all provincial headquarters and military stations in India on that date. Special forms of service will be used in the Anglican Churches and it is hoped that all creeds will hold services for the same purpose in their Churches and places of worship throughout India.

A Committee Appointed.

SIMLA, July 4.

In his message to the people of India on the 30th June H.E. the Viceroy alluded to a public rejoicing in connection with the signing of the peace with Germany. At His Excellency's request Sir George Lowndes convened a committee to consider the question of general celebrations throughout the country. This committee, consisting of Sir George Lowndes, Chairman, Lady Barnes, Mrs. Montagu, General Sir H. Muddan, Mr. H. D. Crick, Mr. E. Burden, Mr. E. J. Buck, Sirdar Jogendra Singh and Colonel E. C. Bayley with Mr. Rushbrook Williams as Secretary, and has already held two sittings. In view of the pronouncement made from England religious ceremonies will be held in all places of worship in India on the 6th instant and possibly a special thanksgiving which will be made the occasion of a collection for those who have been disabled during the war, may be arranged for later on. It is understood that the 19th July, the day which has been fixed for general celebrations and a grand military pageant in England will be gazetted as a general holiday in India. Owing to the suddenness with which this date has been arranged combined with the climatic conditions of India in July, the committee are believed to be suggesting that general rejoicings in India shall be held early in the cold weather, when it is hoped that three or four days can be set aside for the purpose. Nothing is yet definitely settled and Local Governments will have to be consulted with on the matter, but it is hoped that a general entertainment of the army, the feeding of the poor, military pageants, and illuminations, will all find a place in the programme and the hope is also expressed that certain of these rejoicings will be celebrated simultaneously in all parts of the country.

BOMBAY, June 4.

Mr. Aston Chief Presidency Magistrate on Thursday disposed of a case in which Harold, Durham, head melter of His Majesty's Mint in Bombay stood charged at the instance of the C.I.D., with disposing of gold on three occasions, valued at nearly Rs. 6,000 and on attempting on the 9th May to dispose of through an agent a gold bar valued at Rs. 3594, which he knew to be stolen. At the opening of the case the Crown Prosecutor, Mr. Campbell, stated that Deputy Commissioner of Police, Mr. Marker, on receipt of information that gold was being smuggled from the mint through one Kashiram, a subordinate of the mint, and sold to one Rahimtullah in the city, laid a trap and arrested Kashiram while he was disposing of a gold bar weighing 112 tolas at Rahimtullah's shop. Kashiram implicated Durham. Mr. Campbell further stated that they were unable to show from the Mint records that there was any shortage in the gold and the only suggestion that they could make was that it was just possible that very small amounts might have been taken at a time which in the course of time, when accumulated must have made up the full amount. The bar in question was of course very small in weight as compared with the quantity that the mint handled.

Mr. Godinho on behalf of defence, stated that it was a case of mere suspicion against the accused since it was admitted by the prosecution that from experiments made at the mint it was not possible to trace any shortage. Durham's [accused] evidence was that he was speculating in gold on a small scale buying it when the market was low and selling it at a profit when the market went up. Although there were three different transactions with Rahimtullah the latter's books showed only one transaction for which Durham had paid by a cheque, Rs. for the suggestion that he must have accumulated the gold by only taking small quantities at a time. Mr. Godinho said the advantage usually allowed at the mint was at the rate of ten tolas in a lakh of tolas and if the accused were to smuggle the quantity of gold that he was charged with having done without producing a perceptible deficit in the mint it would take him ten years to collect the "prop." The hearing of the charge went on for several days in the course of which many officers of the Mint including the Mint Master were examined. In the end His Worship discharged the accused and ordered the properties captured by the Police to go to respective persons from whom the same were captured.

Brief Telegrams.

Subscriptions to the new Indian loan on the 2nd instant amounted to Rs. 296 lakhs, of which Rs. 115,000 were in the shape of war bonds.

The Indian Home Rule League have selected Rao Bahadur C. V. Vaidya, Dr. D. D. Sathya and Dr. M. B. Velkar, to proceed to England to join the League deputation there.

The Bishop of Bombay will return to India in October. Under the treatment of specialists at Home his eyesight has improved. His eyes were injured by the glare in Kashmir a year ago.

Sir Thomas Holland, President, Indian Munitions Board, has been placed on special duty in the Commerce and Industry Department, and deputed to England from the 6th June last.

The latest report of famine relief works in Orissa shows that the total number of people afforded relief in Orissa Feudatory States was 55,530, 35,320 being provided with gratuitous relief by thirteen States.

His Honour the Lieut-Governor of the Punjab has commuted to transportation for life the sentences of death passed on Amar Nath and Mohan Lal by the Martial Law Commission in the Gujranwala case.

The Bank of Bengal has declared a half yearly dividend of fourteen per cent plus a bonus of three per cent. Rupees five lakhs are transferred to reserve fund and about five and half lakhs carried forward.

The Deputy Coal Controller, Bombay, announces that the special indent system of coal supply will be abolished from the 1st August. From that date coal consumers and dealers will draw their own coal supplies from collieries as heretofore.

The Burma Chief Court has allowed the payment of parties fees to Major Whitmore, I.M.S., who gave evidence for the Burma Railways Company in their suit against the Rangoon Municipality regarding the night soil depot nuisance.

Mr. Behramji C. Batliwala, late Assistant Rice Controller has filed a suit in the Bombay High Court for damages to the extent of Rs. 25000 against the Editor proprietor, publisher and printer of the "Independent" of Allahabad in respect of alleged libel in an article published by that paper in its issue of the 21st June.

Early this morning while No. 7 up-passenger was approaching Kharidwa on Delhi Kalka line, it collided with an empty coaching stock on the special shunting. One servant of a European passenger was badly injured and three other Indian 3rd class passengers and two railway servants received slight injuries.

Miniatures of 1914 star are now being struck in His Majesty's Mint, Calcutta, and can be obtained by approved firms on terms to be ascertained on application to the Master of Mint, P.O. Box 85, Calcutta. Miniatures of 1914 15 star will be ready for issue early in September 1919.

The "Pioneer" understands that provided a satisfactory settlement of the North-West Frontier trouble is arranged at the forthcoming Conference at Rawalpindi, Sir George Roos Koppell will proceed Home. Towards the end of last year Sir George was offered a seat in the Council of India by Mr. Montagu, which he accepted.

Judgment has been pronounced by Rai Harichand, Additional District Magistrate, in the Bhowalnagar station case, Ganga Ram Mohamed Shariff and Ram Lal have been sentenced to two years rigorous imprisonment and Abdul Hakim to 18 months rigorous imprisonment under section 128 of the railway Act, while Fateh Mahomed and Abdul Hakim have been sentenced under section 379 I.P.C. to 1½ years rigorous imprisonment. The rest were acquitted.

హిందూ డేక్ మిల్లయినా - మాత్రముగా ఈ నెల 2-6 లేవీని ప్రారంభించిన హిందూ డేక్ మిల్లయినా కనూ 296 లక్షల రూపాయలు. దానిలో 1,15,000 రూపాయలు యుద్ధ కరణముల రూపాయలు క్క.

ప్రతికాసంపాదకు ఆగ్నిమాత్రం: కలకత్తాలో ప్రకటించబడుచున్న స్టేట్సుమన్ పత్రికా సహాయసంపాదక కర్మమును చేసిన సి. హెచ్. కింగ్ అనునతడు లిండ్సేపీథ్స్ ని కనించుచుండెను. కింగ్ తేని మధ్యాహ్నమున కడగడ తగుల బడ నారంభించెను. వెంటనే చుట్టల న్నానీసిరి. అతడున్నా రకములేకుండ నేలబడియుండెను. అతనికి బలములు గానుము లు తగిలియుండెను. గృహకృత్యమునకు సంబంధించిన కొన్ని కారణములవలన మనస్థిమితములేక అతడు పిస్తోలుతో కాల్పు కొనెనని తెలుపబడినది. అతనిని వైద్యులకు తీసికొనిపోవు, చుండ నతడు దానిలో ప్రాణములను కదిలెను. శరపరిక్షనిమి త్రమాశకమును తీసికొనిపోయిరి. అతడు వెక్కువత్వమును, క్రిశమా కలకత్తాకు వచ్చినయెను, లింగి కలకత్తా వి. డి. ఎఫ్ సేనలో చేరెనయని తెలియచున్నది. అతనిగదిలో ఒక తుపాకీయు ఒక పిస్తోలును కొన్ని తోటలును కనబడగా పోలీసువారు తీసికొనికెట్టిరి.

వైస్రాయి కృత్యముగా రావోపు వారములో సిమ్లా నుండి పూనాకు పోవుచును. వెక్కువత్వ నిరసనగాను వారి కలిసికొని వైవారములో వారిలోనూడ సిమ్లాను పోవుచును.

బొగ్గు నివేదికము: బొంబాయి డిప్యూటీ కంట్రోలరు గారు బొగ్గు పంపించుట కృత్య నివేదికమును 1-6 ఆగస్టు నుండి తీసివేసెనని ప్రకటించుచు చేయుచున్నాడు. ఆలేసి నుండి బొగ్గు వ్యాపారములు స్వయముగా బొగ్గుకరువును.

ఒరిస్సాలో డి.ఎస్.ఎస్. పి.ఎస్.ఎస్. - ఒరిస్సా లోని చిన్న రాష్ట్రములలో 55580 మంది కలవుమంది తగు సహాయమును పొందిరి. 85820 మందికి 18 చిన్న రాష్ట్రముల వారు సహాయ మొసంగిరి.

మరణశిక్ష తప్పించి యాశ్చర్యదీర్ఘకాలం వాసము చేయుట: మంబాయి లెఫ్టినెంటు గవర్నరు గారు ఆర్. వాడ్, మోహన్ లాల్ గార్ల విషయమున వైద్యకాసనసంఘము వారు గుజరత్ వాలో కేసులోని ముద్రాయుగా నెంబి నిధించిన మరణశిక్షను తీసివేసి యాశ్చర్యదీర్ఘకాలం వాసశిక్ష నిధించిరి.

ఇండియన్ మ్యూజిక్స్ బోర్డు అధ్యక్షుడు సర్ తా మన్ హాలెండుగారి కుశ్రీయును వర్తకవ్యాపారములందు కృత్యేక ఉద్యోగియుడుగా నియమింపబడిరి. కడపిస నెల 6 వ తేదీని ఆంగ్ల శతాబ్దమున రాయబారిగా కెట్టిరి.

బొంబాయి వివక్షగాని రాక: బొంబాయి వివక్ష గారు అక్టోబరు నెలలో యండియాను కన్వీనరు. మండి నేతృత్వ చికిత్సకులవలన వారి నేతృయులు బాగుపడినవి ఒక సంవత్సరము క్రింద కాశ్మీరములోని ఎండవేడిమిచే వారి కండ్లను జబ్బునవచ్చినది.

ఇండియన్ హోమోమూల లీనవారి రాయబారులు: ఇండియన్ హోమోమూల సంఘమువారు. రావుబహదూరు. సి. వి. వైద్య, డాక్టరు డి. డి. నర్మ, డాక్టరు. యెమ్. వి. శెల్కార్ గార్లను ఆంగ్ల శతాబ్దమున రాయబారులుగా పంపు టకు ఏర్పాటుచేసిరి.

తక్కినవార్తలు. యుద్ధ నౌకలు.

పాన్జిము, జూలై 1: మిగిలిన జర్మను యుద్ధనౌకల నేమి చేయవలయునని మిత్రిచందరి వారికాధికారు లాలో శించుచున్నాడు. తంతుకమున కనుకూలముగనున్న బలవుత్తర శక్తి లులలో నొక్కఁగా) నర్మకర్మ/కర్మిన్. అన్నియు వారి పను ల గొట్టుట కంగీకరించుచున్నది. సంధిసంకేతమున రెండు మాసములకు పుస్త్రుతము జర్మనీరక్త్యముండున్న నౌకలు సమర్పించబడునపుడు నౌకలను వాతము చేయవలయు నను సమస్య తీవ్రముగా చాల్చుగలదు.

ఇండియా సినిమాసర్వీసు ఉద్యోగములు.

మామూలునలే పోటీపరీక్షలుండు కృత్యాలైన వారిని సినిమాసర్వీసు యుద్ధ్యోగులుగా నియమించు పద్ధతికి బదులుగా యుద్ధమున పనిచేసిన ఇండియా సైనికులు మున్నగు వారిలో నర్మలగువారినివచ్చి ఉద్యోగములకుని నియమించుటపిన్నా టు చేయబడినది. 49-1 బం గా కొంతలములలోనివారినిగూడన సౌకర్యము లభించకేనుబడినది. ఇట్టి అర్హులగులవాని నిరకము లను బం గా కొంతలముల వారు తెలిసికొనుచున్నాడు. అభ్యర్థి 12 మాసములకు తక్కువ కాకుండ యుద్ధమునపనిచేసి యుండవలెను 2-8-1891 మొదలు 1-8-1899 లోపున జనన ముండవలెను 18 ఏ:డ్లవరకు. చక్కనివిద్యుక్త నిరంతరముగా ముగ నభ్యసించి యుండవలెను విశ్వవిద్యాలయవిద్య నభ్యసించినవాడైతేవో విశ్వ విద్యాలయము నకు వెళ్లుటకు తగిన సా మర్థ్యము కలదని య జా పు తర చరలెను. ఇట్టి అర్హుల కలవారిని సినిమా సర్వీసు కమిషను వారు ప్రత్యేకముగ రక్షించెదరు. వారు కొంతకాల మభ్యసించవలెను. పిమ్మట ఇండియా శాస్త్రాధికారులు, శేకభాషలు, అక్కారోవాణము మున్నగు విషయములందు వారిని పరీక్షించురు. గాయములు తగిలిన వారికి ప్రాధాన్య మియ్యబడును గాని వారు మామూలు రావకార్యముల నిర్వహించుట శరీర దౌర్బల్యము కలిగియుండవలెను. ఇందుకు సిఫార్సుల న చే టించిన వా రనర్హులుగా భావింపబడుదురు. (1) పూర్తి గా విశ్వవిద్యాలయవిద్య నభ్యసించిన వారు (2) రెండు వత్సరము లైన విశ్వవిద్యాలయమున చదివినవారు (3) పాఠశాలనుండియే సేనలో చేరినవారు అని అభ్యర్థులు 3 తెగలుగ విభజింపబడుదురని డాక్టరు ఎన్. కే. మల్లిక్ గారు ప్రకటించిరి.

భారత రాజ్యాంగ

సంస్కరణములు.

అంగవత్తికాభిప్రాయములు.

సెయింటు నివేదికను సంగ్రహించు

"కావనము" ప్రతికే కిల్లు ప్రాయము వచ్చును. భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణపు విలువ పార్లమెంటు సంఘమువారి యొక్క సుచింతిత పనులు, సెటిలమైన జాతీయ జీవితానికి యుగింపును కల్పించును. ఈ సంఘమునకు నియమిత బడుల గుర్తులమీదనే సర్వమును ఆధారపడి యున్నది. ఈ సభ్యుల వాడుకలు నిజమైన యెడల దిగులులలో ముగిసిన పార్లమెంటు గట్టి సమరమునకు ప్రకటితముగా గావచ్చును మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ ఇంటుల కెవరిని నియమించు వలెనో అను విషయమును నిర్ణయించుకొనినది నేటికే తెలుస.

ఈ సంఘము ప్రతినిధిసంఘముగా నుండు నని నాకు తెలియజేయుచున్నది. ఇచ్చటి వివిధజాతి వాసులను నూచింపబడుచున్న సంఘసభ్యులుగా నియమించబడుదురు. భారత జాతీయ స్వీయభావము గలవారిలో నొక రిజిస్ట్రేషన్ ఇంటు కేంద్రమున వచ్చును. ఈ సంఘము పెద్దదిగ నుండదు. రెండు పార్లమెంటు సభల నుండియు సమాన సంఖ్య గల సభ్యులే యుండు రని తోచుచున్నది. ఇట్టి విషయములలో మామూలు ప్రకారము ప్రభువు అధ్యక్షుడుగా నుండును. ఈతడు వారధివారమునకు నుండవలెనని కోరుచున్నాము. నేను వినిన వాడుక, లింకవరకు సంపూర్ణి గొలుపుటలేదు. ప్రత్యేక సంఘ విచారణ కీ విల్లు పంపబడుటవలన కనీస మీ సంకల్ప రాతమువరకును ఇది వరకు పార్లమెంటు సభ యెదుటకు రాదని తెలిసికొనవలసియున్నది. అప్పుడే పార్లమెంటు ప్రస్తుత సమావేశము క్రిందను సెలవులవరకు వృద్ధి చేయబడిన కప్ప కాసులూ పన్ను చట్టాలూ కాని, యీ విల్లుల త్వరలో వాడవలసి నొక తెలుపబడిన ఆసక్తికలనుగూర్చి మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ నియమములను చెప్పుటచే నది ప్రత్యేక సంఘమునకు బంపబడు సంకల్పమున ఆలస్యమును నని నిశ్చయముగ తలంపబడుచున్నది.

II

నేమనుపత్రిక.

ఈ మాతనమధ్యకు భారత జాతీయమండలి పరిష్కారించుటకు ప్రారంభించిన మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ కమిషన్ గారి భావములను ప్రాతినిధ్యము వహించు విషయములను మెల్లరకు తెలిసియోయున్నది. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య విధానమున మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ ద్వంద్వపాలనాపద్ధతి కీరదే కారణము. కావున సభలో విల్లు రెండవ ర్యాంకును వదులబడినవియును, నది యొక ప్రత్యేక సంఘవిచారణ కంపెనీ. ఈ సంఘమున నీవిషయమే ప్రాధాన్యము వాల్చుట నిశ్చయముగా నని దీనిని గూర్చి మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ భావములను గ్రహించుటవలసియున్నది. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య విధాన మతి ముఖ్యమైనదగుటచే భారత ప్రభుత్వ విషయచర్చ కీ సంఘమున గ్రాన్డస్టాండు అభింపదు. బాధ్యులకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి అధికారము లభించి, భారత ప్రభుత్వ నిర్మాణమున సంపూర్ణ మగు మార్పు జరిగిన గాని రాష్ట్రీయ స్వతంత్ర పాలనను మున్నాభ్యుపసాధించుట వాదించుచున్నది. యెడటి విషయములలో మాంటాగూ విల్లు అతిశయించుటతో తయారు చేయబడినది. రెండవ విషయములలో ఆశావాదీయము గల భారత ప్రభుత్వమున సెటిలమైన ఇది గావించవలెనని కోస లేదు. రాజప్రతినిధి కాననసభయందు ప్రస్తుతము 85 గురు సభ్యులున్నారు. ఈ సంఖ్య 120 వరకును వృద్ధి చేయబడును. ఇందులో 80 మంది ప్రజానిర్యక్తులుగ నుండును. కాని యిందలి లాభము మాత్రము నొక రాజ్యసభానిర్మాణమువలన అంతరించుచున్నది. ఈ రాజ్యసభయందు 65 సభ్యులు ఉండును. ఇందు సగము మంది అధికారులు. ఇందుములమున ప్రధానవిషయములలో కాననసభానిర్మాణము జేయబడు భారత ప్రభుత్వాధికారము తగ్గలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఇందలి అర్థమేమి? రాష్ట్రీయ సభల కాననముల నిర్మించవచ్చును; రాజప్రతినిధి కాననసభ తన యొన్ని కర్మల సంఖ్యాబాహుళ్యమును వినియోగింపవచ్చును. కాని సభాధికారులకు రాజప్రతినిధి అధికార మునుమాత్రము తగ్గరాదు.

మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ ముగి కార్యమును తలచెట్టి నాడు. దీనితో సరిపెట్టిచూచినయెడల పదివర్షములకు బూ

ర్వము మోక్షోభయముగారి ఉద్వయ మర్థములు గను సులభము గను గవచ్చును. వీరి ప్రతిపాదన మూడువరకును (1) అంగ్ల ఇండియను అతివాదులు. వీరి మన తూర్పురాజ్యములకు దెట్టి మార్పును జరుగుట కంగీకరింపరు. (2) భారతీయ అతివాదులు, వీరికి రాజకీయపు మార్పుల అభిలాషలేదు. (3) పార్లమెంటు సభ్యులందును, వారి కావలసిన వారు భారత జాతీయ భావములను వీరేమియు గానరాదు. కానీ ఒక విషయము మాత్రము నిశ్చయము. భారత జాతీయ సామాన్య భావముగ నుండలము నెడల ఈ విల్లుగారి ఇంతకుండును ముచివిల్లుగారి ఆమోద మగుటవలసియున్నది.

III

స్వాతంత్ర్యమును పత్రిక.

ద్వంద్వపాలనా విధానమునకు గల ప్రాతిపదికలను సంకల్పమునకును ముగిసిన మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ వాద్యములను తలచిన, విల్లుల ప్రత్యేకమెట్లువచ్చును అంగీకరించి నుండిరి. కాని యిందులను విమర్శించు గూర్చి గురు విధాన మేదియు బాధ్యులమీద స్వతంత్ర పాలనా గాదాననకు కను గుండునని తెలిసిన యాదము వాదించు నుండెను ద్వంద్వపాలనా పద్ధతియును నే భారత ప్రజానిర్మాణము క్రింద ప్రతిభులకు ప్రమాం తరములవట్టి బాధ్యుల మా ప్రకటనను నీరీచాదము. ఈ విషయమున నేకకక్షము లున్నవని అంగీకరింపవలసియున్నది. ఒకరు దావారణము: ద్వంద్వపద్ధతియే సేర్వపరచిన యెట్టి సులభమైన యెట్లు కావచ్చును మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ వాద సంఘాధికారమునకును ముందు అధికార బాధ్యులకును సులభములు ముగించును. అధికారికములలో బాధ్యులకు ముందుగా ప్రజల కెంతమాత్రమును బాధ్యుల గలిగి యుండని ధిల్లి, సిమ్లా ప్రభుత్వమునామె లభికారమునో నావాచర్యమున వర్తించు యెట్లు? అధికారమునకులకులె ద్వంద్వ పాలనాపద్ధతియే ముచివని మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ వాదులు. కాని ఈవిధాన పక్షపాదులు ప్రత్యేక సంఘ విచారణమును ప్రయత్నము చేయరాదు జరుపవలసి యున్నది.

స్వతంత్రములగు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ నిర్మాణమే యీ విల్లు ప్రధానోద్దేశము. కాని కేంద్రప్రభుత్వస్థితి యేమి? పర్యవేక్షణ భారత జాతీయ రాజప్రతినిధి యొక చిన్న కార్య నిర్వాహకవర్గము మూలమున పాలించుచున్నాడు. కాననసభ యందలి అధికార సంఖ్యాబాహుళ్యముచే అచ్చట మాడ నీరీచి అధికారము తగ్గిపోవలసియున్నది. ఈ సభయందు 120 మంది సభ్యులు ఉండవలెననియు, వీరిలో 80 మంది ప్రజానిర్యక్తులుగ నుండవలెననియు సభ్యులు మూడువర్గముల వీరవని యుండుండవలెననియు ఈ విల్లు నూరించుచున్నది. మరియు, 50 గురు సభ్యులు గల రాజ్యసభ దీనికి తోడుగ నిర్మించవలెననియు, వీరిలో 24 గురు ప్రజానిర్యక్తులుగ నుండవలెననియు, వీరు ఆయిదు వర్గముల కాలము తమ వదనియుండుండవలెననియు మాడ నూచింపబడినది. కాననసభా సభ్యత్వమున కధికారులను నూచింపబడినది. కాని, రాజ్యసభయందు సగముమంది యీ అధికారికములను మూడును. రాజప్రతినిధి అధికారమును తలచినపుడెల్ల ఈ రాజ్యసభ, కాననసభామూలములతో కాననసభానిర్మాణము చేయుట కధికారము గలిగి యుండును. ఈ విధముగ రాష్ట్రీయములలో బాధ్యులమీద ప్రభుత్వమును, వైర నిరంకుశాధికారము గల కేంద్ర ప్రభుత్వమును ఏర్పరుపవలసియున్నది.

IV

సర్ వేల్పులైను మీరామగారు

"లండను టైముస్" పత్రిక కిల్లు ప్రాయము వచ్చును: ద్వంద్వపాలనావిధాన మనగా, మన అభిప్రాయమును నిర్ణయముగ భారత ప్రజల రాజకీయసామర్థ్యమునకు తగిన విధమున అధికారమును, బాధ్యతను వారి మాధ్యమము చేయుటయే అని ఆర్థము. ఇందుములమున, నీ పరిణామిదేశమున, వేరేకాంతికి భంగకర మగునట్లు బ్రిటిషు ప్రభుత్వాధికారమును తగ్గింప నవలసియు లేదున్నది. అందుచే భారతీయుల యేనుమనము, అభివృద్ధిని నది యుపకరించు చున్న దని చెప్పవలసియున్నది. ఇట్టి అధికార, బాధ్యతానిర్వహణను ద్వంద్వపాలనా పద్ధతి యగునెడల, దీనికి బదులుగా సేవోపనిధానము లేకుండుటచే, నదియే ప్రస్తుతావస్థయందు ముగించువని అంగీకరింపవలసి యున్నది. ఈ విధానకర్త లేరైనను మనము గుర్తించ నవలసియు లేదు. మిగిలినభాగమునకు లయించుకర్త గురూ కారణభూతులని చెప్పి, కర్మల యేమిగానవలెనే యెట్టి పద్ధతి ప్రపంచమున నెచ్చటను గానరాదని వాదించు తొడ్డిరి. కర్మల గురూ భారత జాతీయములను పట్టు నేనును అచ్చటనే యుంటిని. వీరు తమకుగల రాజ్యాంగ

నిర్మాణానుభవమును వినియోగించి, అనుభవముగల అనేక రాష్ట్రపాలకులతో యోచించి భారతీయసమస్యను సాగరమునకు గడంగిరి. వీరు అవకాశించిన ద్వంద్వవిధానము మన స్వతంత్ర పాలనా వలన రాజ్యముల నేకములయందు గలను ఈ భావము వారితల్ల నుండి నై నొనబడినమెడల యీమాత్రాన్య యము మాత్రము మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ విధానమునకు, ఈ విల్లునందును మాడచాలవరకు సంబంధిత మగుననియు, ప్రస్తుతమామన దీనిని నూచింపవలసి భారత జాతీయ స్థితిగలను గూర్చియు, అతీతావస్థయందున్న కర్మల గావించుట ఎట్లు చేయవలసియు కలదు.

V

లండను టైముస్ పత్రిక.

విల్లు మాంటాగూ, పెట్టుపత్త నివేదించుచు నూచింపవలెనని యాదాభిప్రాయమును నిర్ణయించుచున్నది. కాని, విల్లుల విషయములలో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు, భారత ప్రభుత్వమునకు గానించిన చూడవలసి ముగించవలసియు. ఇందు మూలమున 1917 ఆక్టు, 20 కేసెట్ రాష్ట్రమేము సభ్యుల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తోడు గావించిన ప్రయత్నము నను సరిచి మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ వర్తించుచున్నది. భారత ప్రభుత్వముల యందలి అధికార బాధ్యులకు వారతీయుల కొనుగవలె ననియు, బ్రిటిషు వాదనామర క్రింద క్రమాంతరములవట్టి సంపూర్ణ స్వతంత్ర పాలన ముల లభించునట్లు గ యీ పత్రిక సావనము నిర్ణీతము కావలెనని యున్నది. దీని యుద్దేశము. ఈ ప్రకటనా మాత్రములకు వారతీయుల చాల ప్రాతిపదికలను యిచ్చుచును, ఈ వాదనామర క్రింద ముగింపు కంటకంటె తిట్లను సంస్కరణప్రకారమే చాలవని అనేకులు వాదించుచున్నారనియు ఈ జేజులలో ననేకులకు తెలియును. ఈమాత్రములకు బదులుగా చేయుట సులభము మాంటాగూ గా రిజిస్ట్రేషన్ వాదనామర క్రింద సర్వవిధముల సులభముగా నున్నది. కాని యెంతమాత్రమును బాధ్యుల నొకంగరాదని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము చేసిన నూచనము తృప్తికరమ రావలసియు అని యిరుల సంత్పత్తికరముగ నున్నదియు మేము చెప్పవలసియున్నది. వీరి యెట్లున్నచు, భారత నిర్మాణమును యెట్లును సంస్కరణములను గోరుచుండుటచే, ఈవిల్లునకు ప్రతిపాదన గున్నాడు. కాని ఈవిల్లు మధ్యమార్గము ననుసరించుచున్నది. ఇండియా ఆఫీసువారు విల్లును త్వరలో ఆదరణలోనికి తేవలెనని అభిప్రాయమును వున్నది. భారత జాతీయ దీనికై ఆరుకతో నేడును మూచుచున్న వసుట నిశ్చయము. కాని, దీనినివృద్ధి ప్రకటించుటవలన నది తొందరగ సునిష్ఠ మగుననియు దాదాభావము జనించును. భారత ప్రభుత్వమువారు లామునంగిన అభిప్రాయమును సంపూర్ణముగా వారతీయుల తెలిపి యుండిరి. మా సంఘము వారికను తమ నిశ్చిత సంకల్పము సంస్కరణ నివేదికయందలి అధికారికములను ముగింపు కిర సంఘము సేర్వపరచవలెనని భారత ప్రభుత్వమువారు నూచించి యుండిరి. ఈలోపములన్నియు పార్లమెంటు ప్రత్యేక సంఘ విచారణవలన తొలగిపోవచ్చును. కాని, తొందరగ నది తయారయినను భావము మాత్రము ప్రభావములను వీరవలయు. ఈమాత్రము ననుసరించుట క్రేయస్కరము.

VI

ఇండియా పత్రిక

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు సంబంధించిన విషయములను ప్రకటించిన పిమ్మట, రాష్ట్రీయముల యొక్క తిరస్కారమునకు వాదనామర క్రింద త్వరలో కావలసియున్నది. యెల్లరకు వోవకపోదు. భారతీయోదయములకు ప్రతిపాదనగా నున్న రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములు విల్లుడి కావించిన యెడల, ప్రజలకును ప్రభుత్వములకును అన్యోన్యమిత్రభావముండవలసి. ఇప్పుడు బ్రిటిషు మంత్రులమువారికి, మాంటాగూ విధానమును సంపూర్ణముగ నేకీకరించుట యొనకు చేయవలెను. లేదా ధిల్లీలో సమావేశమైన కాంగ్రెసు సభా మాత్రములైన ఆమోదించవలెను. ఇంతకుండు గత్యంతరములేదు. ఛార్లెసు రాండ్లెస్ గారి ఆభ్యుతకరమైన వివరణలవలన సంఘములకు తృప్తికరముగ నీ విల్లు విల్లు సంకల్పమైంది. దీనియెడల మేమున్ను గూర్చుచుండు గాతము ఒకరిద్దరు భారతీయ స్వాతంత్ర్య వాదులు మాడ ఈవిల్లుల తయారు చేయుట కేర్పరుపబడవలెనని విచారించుచున్నాము. ఈవిల్లుల పూర్తి విమర్శించుట యిప్పుడేనవలసియు కాని విల్లులకు చేర్చుటవలెనని ముందుల నితి భారతీయుల ప్రజలభావమునకు సాత్రమగునని మారు భావము కలగుచున్నది. ముందుగా రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహకవర్గము వారతో సమాన ప్రతిపత్తి గలిగి యుండవలెను.

సత్యలింగ ధర్మదాయములు

సాంవత్సరిక నివేదికము.

ఒక విమర్శన

కాకినాడ నుండి "కళ్యాణ" మాసపత్రిక (వారముగా)

మల్లాది సత్యలింగం గారి ధర్మదాయముల సంఘమువారి సాంవత్సరిక పత్రము 29-వ తేది ఆదివారమునాడు కాకినాడలో జరిగినది. ధర్మకర్తలలో ప్రముఖులు, గోపాళకవిజ్ఞానోద్ధర అధ్యక్షులును నగు దివానుబాదరు శేషగిరిరావు పంతులుగారు 1918-1919 సం॥ పు సాంవత్సరిక నివేదికను ఆసభలో చదివినది.

మల్లాది సత్యలింగముగాని 1912 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 20-వ తేది నాడు, ఒక విద్యాలయ నిర్మాణమునకును, చెన్నపురి రాజధానిలోని భాగతయ్యుని నోకిని ప్రతిసంవత్సరము విద్యార్థులను కొరకు విశేషములకు బంతుటకును, ధర్మసత్ర, దేవాలయ నిర్మాణములకును ఎనిమిది లక్షలరూపాయలను దానముగా నిచ్చుచు వీలగునని వాసియుండిరి. వీలగునని నూచింపబడిన మొదటిమాడు మావనల నింకను ధర్మకర్తలు కొనసాగించి యుండలేదు. నాలుగవ మావనను మాత్రము ధర్మకర్తలు, కొంతమట్టుకు నెరవేర్చిన చెప్పవచ్చును. ఈసత్ర నిర్మాణ సందర్భమునకే ధర్మకర్తల నివేదికము చాలవరకు నింపబడినది. నివేదికమును బట్టి 1919 సం॥ మార్చి నెల 81 తేది నాటివరకు ఎనిమిది లక్షల రూపాయలలోనుండి రూ॥ 9,72,186-0-7 లు ప్రత్యేకముగా తీసికొని సత్రనిర్మాణమునకు ప్థలమును కొనుటకు భవనములను నిర్మించుటకు రూ॥ 88,060 - 8-2 లును భూములను కొనుటకు రూ॥ 1,11,588 - 5 - 6 లును ఖర్చుపెట్టబడినది. మిగతా వైకమును భూములసాగుదలకు తణకామీద అప్పు నిచ్చినట్లును తెలియుచున్నది.

ఈనివేదికమును కొంచెము జాగ్రత్తగా పరిశీలింపగా ఈక్రిందివిషయములు తేలుచున్నవి:-

- (1) 70-నుండికి తణకామీద అప్పు లిచ్చిన రూ॥ 6,71,708-8-7 లకు రూ॥ 79,589-10-8 లు కట్టి కనూలు రాజులని యొందగా, ధర్మకర్తలు రూ॥ 8,166-8-4 లు మాత్రము కట్టిన కనూలు దీసి. ఈకట్టి కనూళ్లలో రూ॥ 8,882 లు కట్టబడ్డారాని, రూ॥ 4,388-8-1 లు ధర్మకర్తల కలనను కనూలు చేయబడినది. ఈ విషయమున విమర్శనము అవసరము.
2. నివేదికమువలన అప్పుదారుల నుండి రూ॥ 4888-8-1 లు మార్చిము కనూలు చేయబడినది తేలుచున్నది. కనూళ్లకు పర్యేక్షకముగా నియమింపబడిన గుడుప్తా ఇందు విషయమున ఏమి చేయుచున్నాడు? రూ॥ 71, 428-7-4 లు కట్టి ఇంకను కనూలు కావలెను.
3. గోవాదరి డెల్టాలోని భూములు చాల సారవంతములైనవి. నివేదికమున తణకా భూములు ఎచ్చట గలవో నూచింపబడిలేదు. అంజువలన ధర్మకర్తలు అప్పులకొంటు తణకా పెట్టబడిన భూముల విషయమున సంగతి సందర్భములు కనుగొనుట కష్టమగును.
4. బ్రహ్మద్రవ్యమును గలగ్న మెంటు బాండులమీదను కంఠాను బాంబయి కలకత్తా చెన్నపురి ఇండొమీడిను, వ్యవసాయ ప్రేక్షముల భూములమీదను పెట్టబడివెట్టిన లాభముండాలదు. ధర్మకర్తలు 9 మందినండి భూములను రూ॥ 1,09, 628-8-9 లకు కొనియున్నారు. దీనిని ఎందులకు కొని వాగో కారణము తెలియదు. ఇంచుమించు లక్షలరూపాయలకు కొనబడిన భూములమీద రెండవేలరూపాయల ఆదాయము కచ్చుటచూచిన ధర్మకర్తలు కొనినభూములు అంత సారవంతములు కానివని చెప్పవచ్చును.
5. నట్టల రామేశ్వరము, జల్లూరులో కొనబడిన భూములకు క్రయ దస్తావేజులు చార్యులద్వారాని నివేదికమున నూచింపబడినది. దీనికి కారణమేమియో తెలియదు.
6. గత సంవత్సరమున క్రయము 11,609 మందికి అన్నదానము చేయబడినదని నివేదికలో గలదు. ఈ సంఖ్యలో 88 గవన క్రయపు నాకరులు. 58 మంది సత్రములోనే స్థిర నివాసము చేసికొనియున్న వంటి గ్రుడ్డి వాండ్లు. అనగా అనదినము ఈ 91 మందికి భోజనము పెట్టబడుచున్నది. వీరిని నయితము చేర్చగా గత సంవత్సరము 18,194 మందికి భోజనము పెట్టబడినదనియు, సగటున దినమునకు 60 మంది భోజనము చేయు

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులు

II

"మైక్యుఆఫ్ ఇండియా" పత్రిక

యునైటెడ్ సార్వమెంటు సభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లును గూర్చి దక్షిణాఫ్రికా విశేషాధికారి వాసివ తేలికవోట ప్రయోగించి యుంటిమి. ఇది అప్పటి భారతీయులచే ఖండింపబడినది. ఈచేతముగూడ నిందుమూలమున ఆగ్రహవేళము జనించు నని తలచుచున్నామ. ప్రస్తుతము భారతీయులకు గల ప్రత్యేకములలో గల హక్కులు గారవింపబడు ననియు, ఇతములకు క్రొత్తవ్యాపారములను ప్రారంభించుటకు నిరోధించుటకే యీబిల్లు సర్వోపయోగపడిన దనియు, మా విశేషాధికారి తెలియుచున్నది. 1919 మే 1 తేదీకి బూర్జుము ఆర్థికపరిషత్ స్థిరాస్తికపు అటామెంటు భారతీయుల యాజమాన్యమున నున్న కంపెనీలను బ్రాన్సువాలలో నిట్టి ఆర్డీని గలిగి యుండరాదనియు ఈబిల్లు విధించుచున్నది. ఈ కాసన నియమములకంటె, ఈకాసనమునే ప్రేరేపించిన యుద్దేశములే యెక్కుడు ప్రాధాన్యములు. ఈబిల్లును గూర్చి జరిగిన చర్చను బట్టి చూచినయెడల 1914 సంవత్సరపు యేర్పాటులో వ్యక్తమైన యావారభావములను యూనైటెడ్ పర్లమెంటువారు గోల్పోయినదియు, ఆర్థికస్పర్ధయే యీ కాసననిర్మాణమునకు కారణ భూతమనియు స్పష్టము కాగలదు. దక్షిణాఫ్రికాలో నార్థికసమస్యలు జాతిస్పర్ధలుగ పరిణమించును. ఇందులకు చున్నారనియు తేలుచున్నది. బీదలకు ప్రయోజనములకు సత్రమున అన్నదానము చేసేయుండిన యెంతయో బాగుగనుండి యుండెడిది.

7. వీలులో నూచింపబడిన పర్యవేక్షకుని వీలు పర్యవేక్షకుని కాకినాడ చుట్టుపట్టులలోని పరిజలకు పంపివెట్టు విషయమును గురించి నివేదికములో సేమియు నూచింపబడి యుండలేదు. దాత ఈకార్యమును చేయకొరచాడు. పరిజలను ధర్మయముల విషయము బాగుగ తెలిసికొనుటకు వీలండగలదు. ధర్మకర్తలు దాతకొరకు కొనసాగించకుండుట విచారకరము.

8. నాళం పద్మనాభముగారును మరొకరిందను ధర్మకర్తలమీద గలబోర్డులో దావాను తేగా, న్యాయాధికారి కాకినాడలోని పారసంఘముల ప్రతినిధులతో సలహాసంఘము నొకదానిని నియమించ తీర్పు చెప్పియుండిరి. శేషగిరిరావు పంతులుగారు ఈ సంఘము చేసిన పనినిగురించి నివేదికములో సేమియు చెప్పియుండలేదు.

9. జేవాలయ విద్యాలయ, ప్రతిస్థాపనములవిషయమున ధర్మకర్తలచేమియు చర్చలేనీకొని యుండలేదు. జేవాలయ నిర్మాణమేమియు లేకపోయిన ఈస్థితికయందు మానవములకు రూ॥ 10 లు వెచ్చించబడుచున్నదని నివేదికలో గలదు. ఈ జేవాలయ విద్యాలయమునకును, విద్యార్థులను విశేషములకు బంతుటకు భవనములను గా కావలసియున్నది. ఈ విషయమున ధర్మకర్తలు ఎక్కడ కట్టలేనీకొనినగాని లాభములేదు.

10. ఎస్టాబ్లిష్మెంటు ఇతర ఖర్చులకు సంవత్సరమునకు మూడుశేల రూపాయలు వ్యయపరుచుటకు ప్రత్యేకింపబడినన, రూ॥ 1645-2-10 లు మాత్రము ఇతరవరకు ఖర్చు పెట్టబడుచున్నది. మిగత సొమ్ము ఇతర వ్యయములకు వినియోగింపబడుచున్నది కాబోలు! గత సంవత్సరపు నివేదికలో గురుస్తాల జీవముల కీర్తిక నూచింపబడిలేదు. కారణము తెలియదు. కార్యాలయమున గురుస్తాల తెరచునలేరా? ఉన్నయెడల వారి జీవము నివేదికలో నెందులకు నూచింపబడిలేదు? మదరాసు వ్యాపకలో రూ॥ 19-1-10 లు మాత్రము, ఎందుకు ధర్మకర్తలు దాచికో కారణము తెలియకున్నది.

11. ధర్మసత్ర విషయమున అనేక వివరములు నూచింపబడియున్నవి. ఈ వివరముల విషయము సలహాదారుల సంఘ సభలో చర్చింపబడిన పరిజల గత్యంతరాలను విషయమును తెలిసికొనుటకు వీలండగలదు. అవసరమైన సలహా సంఘ సభ్యులు సత్రపు పరిపాలనమునకు తగిన రీతిగ సలహా లిచ్చుచుండుటకు వీలండగలదు. ధర్మకర్తల యొక్కయు, సలహాదారుల సంఘముయొక్కయు కార్యక్రమమును వివరముల కత్తికలలో పుకటింపిన యెడల బాగుగ నుండి యుండెడిది.

12. ధర్మకర్తలలో సెలవులను ఎం. సుబ్రహ్మణ్యముగారి నుండి రూ॥ 14,102-2-8 లును, శేషగిరిరావుగారి నుండి రూ॥ 15,708-11-11 లును రావలసియున్నదని నివేదికలో గలదు. ధర్మదాయ శ్రేయోదాయకముననే చూచినయెడల ధర్మకర్తలు నిధిద్రవ్యమును వాడుకొనుట బాగుగ నుండలేదు.

13. ధర్మకర్తలకు ధర్మదాయపాలన విషయమున అనుభవమంతగా లేనందున, వారు ఇతర ధర్మప్రతిష్ఠాలయములలో సంప్రదించుచుండిన యెడల బాగుగా నుండెడిది. దాతద్రవ్యమును దానముల కొరకేచ్చియున్నాడు. ద్రవ్యమును ధర్మకర్తలు అతిసావధ్యముతో పాలించుట అత్యవసరమని చూపించవలయును.

"స్వదత్తా ద్విగణం పుణ్యం పరదత్తాన పాలనమ్".

తార్కాణముగ, బ్రాన్సువాలలో శ్రేష్ఠనాగరక ముండ కలయునా, లేక వివిధభాషలుగల వారల నాగరక ముండ కలయునా అని యొక సభ్యుడు బహిరంగముగ చెప్పిన వాక్యములను గుర్తింపవలసి యున్నది. ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినప్పట్టు యుండనేక మార్పులు జేయబడినవి, బంగారుగనుల ప్రత్యేకములలో క్రొత్తలైసెన్సులను తీరిస్తూ, రిండుట కధికారము నొసంగు విషయము బ్రాన్సువాలకు కుతకును అనువర్తింప జేయబడినది. 850 ఇండ్ల యను కంపెనీలను రూపుమాపుట కీక నొక సవరణ చేయబడినది కాని అది అంగీకృతము కాలేదు. ఈ బిల్లులను దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులకు తీవ్రమగు భయము కలిగినదనట కాళ్ళర్యములేదు. ఏలనన, ఇందుమూలమున భారత ప్రతిపాల విధానము ప్రారంభమైన దని చెప్పవచ్చును. దీనిని ప్రభుత్వమునే తొలగింపబయిడల, అనవసర కఠినవిధానాలనుబనముతో నిది పరిణమించును. బ్రాన్సువాలలోని ఆతిథ్యఖండనముల స్థితి గతుల నారముట కొకసంఘ మేర్పరుపబడు నన్నంతమాత్రమున వీరి భయము కిగిపోవాలదు.

1918-14 సంవత్సరములలోని విషయముల సరికరముగ భారతీయుల యెడల అంజుంపబడిన యేదారి విధానము కార్యక్రమము నుండునని తలపించితిమి. కాని, సంగ్రామమువలన జనరలు స్వల్పము, బోధాగార చాలకాలము ప్రత్యేకించి బోధనలనున్నట్లుచే, జేకపాలనా విషయమున సంకుచిత భావములు ప్రబలింప. తత్ఫలితముగ 1914 సంవత్సరమునందుకే బిల్డిషు పర్లమెంటును, భారతపర్లమెంటును ఈవిషయమున త్వరలో జోక్యము కలుగజేసికొనవలసిన స్థితి యేర్పడుచున్నది. ఇది భారతీయులు బిల్డిషు పాఠశాల గాన వారలను సామ్రాజ్యముననే ప్రత్యేకింపవలసిన పావుట కాటంకపరపరాధను ప్రాత సమస్యకాదు. ఏలనన, తన జేతమునకు కొందరి రానియకుండ నిరోధించు వర్గకారమును స్వపరిపాలనా కలసరాజ్యముల కొనగవలె ననియు, ఇందు మూలమున సామ్రాజ్య జేతమునకు భంగకరముకాదనియు అంగీకరింపబడినది. కలసరాజ్యములకు నుద్ధరించు ఆర్థిక సమస్యలను గూర్చియే సామ్రాజ్యరాజనీతిజ్ఞులు నిరంతరము యోచింపవలసియున్నది. కావున మది సామ్రాజ్య సమస్య గాని, స్థానికము కాదు. ఈ సమస్య పరిష్కారమున భారత ప్రభుత్వమువారు పాల్గొనెదరని విశ్వసించుచున్నామ. మూలము గారు వ్యాసము చేసిన పరిశోధక సంఘమునకు తమ ప్రతినిధి యుండకలెననియు యిట్టికాసనమునకును, ముందు రాగల నూతన విధానమునకును భారతీయులు పాలు గారాదనియు భారత ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వముతో నొక్క వక్కాణింపవలెను. ఈ విధాన మెట్లుండనో తెలిసికొనుటకు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల యెడల జరుపబడి భావము ప్రభుత్వమునందీయు గ్రహించుటవలసి.

1918 సంవత్సరమున నేటిపు లాండుబిల్లు అమోదిత మగుటకు మాడెచ్చివారు కారణభూతులు. ఇందుమూలమున ఆఫ్రికావాసులకును ఇతరులకును ప్రత్యేక ప్రత్యేకము అండవలెను. నూత్రము నిర్వచితమైనది. అటామెంటు జేకవిషయపాలన కాసనము నిర్మితమైతి. ఇందుమూలమున నాచీకలకు నాచీకాబడి పరిశ్రమలలో అభివృద్ధి జేయుట కవకాశములు నశించినవి దక్షిణాఫ్రికాను జేతములకును ఇతరులకును విభజించుటకు గల నూతి ప్రవృత్తిగొనిందితిమి. కాని దీని సంగీకరంచునెడల, "రాంఫు టేబిల్" పత్రిక నునువుగల్గు 2,50,000 మంది విరోధియులకు భూమిలో 100-కి 87 కుతునను, 45 లక్షలమంది జేతయులకు 100-కి 18 వంతునను యొసంగుట సందర్భముగ గగ్నపట్టు. ఈ వ్యాసలేఖకే డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- "పరికామి కా విద్యుత్తును నీటికాలనలు, వంతెనలు, రయిల్వే కాలనలు మున్నగు వాని కయి జేతయు లొంగిన విషయలలోనుండి భవము వెచ్చింపబడినది. ఈ భవములో కొంతభాగము మరల జేతయులకు రావలసియున్నది. కాని, ఈ విభజనమును కొరవారు దీనికంగీకరింపరు. విరోధియును ప్రత్యేకములలో జేతయు లడుగుటకునైనను వారంగీకరింపరు. జేతయులందు మూలమున తమకు యెంతమాత్రమును జీవనమునకైన జాలని ప్రత్యేకములలో నుంచబడుదురు."

ఈవాక్యము బ్రాన్సువాలలోని భారతీయులకు బాగుగ వర్తించుచున్నది. ఏలనన, విరోధియునే తరులచుటకునే భావముతో పరిగణింపబడుచుండిన యిందు మూలమున తేట తెల్లమగుచున్నది. ఇప్పుడు ప్రత్యేకపెట్టబడిన బిల్లులోని భావమే వ్యక్తమగుచుండుటచేతనే దీనికి ప్రతిపాల భావమంత తీవ్రముగా నున్నది. జనరలు స్వల్పముగా మరల దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చునప్పుడు, అజేతమున సామ్రాజ్య భావము నరదు పునరధిరంపకమవును. కాని భారత పర్లమెంటువారు గట్టి ప్రయత్నములజేసి, ఈ బిల్లును ఖండించి బ్రాన్సువాల భారతీయుల స్వత్వములను సంరక్షింప బూనుకొనిన యెడల వీరి ప్రయత్నములకు బలము కలుగగలదు.

నర్సారావుపేట డి. ము. కోర్టులో

Os 637/07 Of

ట్రాక్ ట్రాక్ వారి కోమండూర్ కృష్ణమూర్తిరావు సా. తిరుపతి అసలువాడి కిరాయి నరసింహారావు సా. నూజివీడు ప్రతివాదులు కిరాయిదేవ గోపాలకృష్ణయ్య 4 ఈ కృష్ణయ్య 5 ఈ రామయ్య 6 ఈ వెంకటకృష్ణయ్య 7 ఈ కృష్ణయ్య 8 ఈ రామయ్య 9 ఈ కామయ్య 10 ఈ వెంకటకృష్ణయ్య 9, 10 ముందే రయిండున గార్డీయర్ పిరింగ్రిడ్ వెంకటకృష్ణయ్య సా. కిరాయిదేవ.

ఈ నెంబరులో ప్రతివాదులు వైసీ ఆనలువాడి పొందిన డిక్రీని ఆయన ఈ ట్రాక్ ట్రాక్ వారి పేర ట్రాక్ ట్రాక్ చేసి యోగ్యము. ట్రాక్ ట్రాక్ ఖాతునిమీద 17-7-19 తేదీకి వాయిదా అయివున్నది గమకనదరు ట్రాక్ ట్రాక్ పనులుమై గాని డిక్రీ ఆయన విషయమై గాని ప్రతివాదులు ఆ డిక్రీని తప్పుయెడల సదరు వాయిదాలోజూపి కోర్టువారి ఎదుట హాజరయి మనవి చేసికొనుటకు యింతమూలముగా తెలియ చేయడమయినది.

అంగర వెంకట్రావు పంతులుగారు.

స్టేషన్

తక్షణం కావలెను.

మా లైఫ్ ఇన్ సూరన్స్ డిపార్టుమెంటు కరవున పనిచేయుటకు ఇద్దరు ప్రాదిలింగు నూమన్ టెన్ డెన్టులు కావలెను. నెల 1 కి తీరము రూ. 100-25-200- ప్రాదిలింగు ఖర్చులు బత్రాసహా ఇవ్వబడును. ఈ కాఖలో మంచి అనుభవముగల వారును, రూ. 2500- నెహ్యూటిగా కట్టుటకు శక్తిగలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Indo British
Trading Corporation 65, Appolo Street,
Fort Bombay.

కావలెను.

20 మొదలు 40 గుర్రముల పడకల నక్షను గేను వేంటు కొనేవారును, 20 గుర్రములు అంతకు తక్కువ పడకల ఆయిల్ యింజనుల కొనుగాటును కావలెను. ఈ దిగువ ఆద్రోనుకు వ్రాసిన ఖరీదులు పత్రములు యంత్రముల యందుగల సౌకర్యములు తెలిసికొనవలెను.

ది. ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

* * * *

కావలెను.

మా ఫౌండరీలో పనిచేయుటకు పనితెలిసిన ఒక సార్వీసు ఫోటోను కావలెను. సార్వీసుకుబట్టియు క్వాలిఫై కేమ న్నునబట్టి తీరము యివ్వబడును. టెస్టి మోనియల్స్ తో తీరము యెంత కావలెనో యాదిగువ యాద్రోనుకు వ్రాసువలెను.

ది. ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

For Sale

ఒక ధాన్యపుర మంచి ఆర్డరులో నున్నది. 20 గుర్రములు పడకల హార్నుమై ఆయిల్ యింజను, నెంబరు 1 యంబల్ బర్లు హల్లదను నామ్మపంకాయను, పంపు తక్కిన చిల్లర సామానులు గలవు. మరి కొంచెము పని మాత్రము చేసినది. మరపని జరుగుచున్నప్పుడు చూడవచ్చును. ఈదిగువ యాద్రోనుకు వ్రాసిన ఖరీదులు తెలియగలవు.

ది. ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

అమకమునకు.

1666

ఒక స్టీము ఎంజను 18 గుట్టుల నడకల గలది. 9 అడుగులు సింగిల్ సిలిండరు ఫ్లైవీల్ ను (Flywheel) గలది.

ఒక స్టీమ్ టేక్ కార్ 25 బాయిల్. 7 గుట్టులు నడకల గలది. ఒక స్టీమ్ టేక్ కార్ 25 బాయిల్. 18 గుట్టులు నడకల గలది. ఒక సి. ఇ. ఫ్లైవీల్ (Flywheel) 18 అడుగుల డైయామీటర్ గలది. ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన ఇతర విషయములు తెలియగలవు.

Dutt Company Calicut. డబ్లీ కంపెనీ కాలికట్.

ఫుల్ ఫుల్ పేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్డు రూ. 8-0. స్వాక్ రూ. 7, హాట్ మెట్ రూ. 7-0, హాట్ మెట్ (పేపిల్ నెట్ ఫ్లైంగ్) రూ. 10-0, నెహ్రూ 210 రూ. 4. ఆలెగ్జాండ్రా రూ. 2-1-20 (3514) గిరిబ్రదర్స్, ప్రేమనర్స తిరువల్లిక్కేడి, మద్రాసు.

గోదావరిజిల్లా కో ఆపరేటివ్

బ్యాంకింగు యూనియన్,

లి మి టె డ్.

కాకినాడ.

1917 సం॥రం అక్టోబరులో స్థాపితము.

(1912 సం॥రం నెం 2 అక్టోబరులో రిజిస్టరు కాబడినది.)

మూలధనము రు. 1,00,000. షేరు ఒక్కటికి రు. 50 చొ॥ రు. 2000 షేర్లు క్రింద విభజింపబడినవి. పూర్వగా చెల్లించబడిన షేరుధనము రు. 25,500. ముఖ్యముగా 1904 సం॥రం నెం 10 రు. అక్టోబరుకారముగా గాని, 1912 సం॥రం నెం 2 రు. అక్టోబరుకారముగా గాని రిజిస్టరుకాబడిన కో ఆపరేటివ్ సంఘములకే అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ వారి కిఫాయీమాత బదుల్పు యివ్వబడును.

ప్రతిసోదకు గవర్న మెంటు వారిచే తక్కులు ఆడిటు చేయబడి ఫోర్టు నెంటువార్టి గెజెట్టులో ప్రచురింపబడును.

ఫీక్సింగు డిపోజిట్లు:—ర. 12, 24 మాసములకు క్రమముగా సోదకు నూటికి రు. 5, 6, 6½ చొ॥ వత్సర కడ్డీ యివ్వబడును. అట్టి కడ్డీ ప్రతి ఆరుమాసములకు యివ్వబడును.

ప్రతిరకగతి గవర్న మెంటు ఉద్యోగి యిలా నెంబరుల్ బ్యాంకులలో 9-11-1914 తేదీగల నె. 20, 825 రు. బోర్డు ప్రాసీడింగు ప్రకారము మెంబర్లుగా చేయబడును. ది 12 జూలై 1910 రు. సం॥రం నెం 599 రు. గవర్న మెంటు అర్డరు ప్రకారము డిపోజిట్లు చేసుకొనుటకు పూర్వ మయిన స్వేచ్ఛను పొందియున్నాడు.

(నోటీసు లేకనే ప్రైవిబంధనలు మార్చబడవచ్చును)

దుర్గిరాల వెంకట సూర్యప్రకాశరావు,

ప్రెసిడెంట్.

పారువల్లి వెంకట్రాయయ్య,

1608

శ్రీకృష్ణ

శ్రీమద్భగవద్

గీతా రహస్యము

547

అను

1437

కర్తయోగ శాస్త్రము

శ్రీ బాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ నోరి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి చే పరివర్తితము.

ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0.

వావిళ్ల-రామస్వామి శాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
192, ఎస్టేట్ నెట్, చెన్నపురి. ఈ

చెటిలు, బియ్యము, నూనెయంత్రములలో కల్పిలేని నువ్వులనూనె, కొబ్బరినూనెలను పరిశుద్ధముగ తయారు చేయుటకును. ధరలు సరసముగ నుండును. (1603)

లాసము:—పి. యస్. వెంకటేశ్వరలనాయుడు మగ్నంటు అంతు కమిషను ఏజంటు బరంపురం గంజాం.

కుస్తుగోగమున కమూల్యమును మందు, ఇది మిగుల హాళ్యకరమును కుండు. పది పకులైన కోజులు రాయుటవలన తెల్లని చుక్కలు, అల్లుకాక చర్మము వై మరియేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును ముఖ్యముగా నీ కోగమునకు బ్రాక్రెటిసికొను (భూతరగు) పం దిదియే దీనికల టిన్న 1-కి తపాల్ చార్జిలో సహా రూ. 4-8-0. 1646] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

విక్టోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరీక్షమును బహునిపుణ్ణికా బాగు చేయుటకును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డితనముచే బాధ పడినను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొందిగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎర్రపులు, ఒరుపులు, దురదలు వర్తరా సమస్త నేత్రకోగములు పుడర్చబడును. కడు వీడంబడితము. (1568)

1. అంగ్లేయ వైద్యయోగచంద్రిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. కల రు. 1-4-0. 2. వైఫాయిదు ఫీరు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. కల రు. 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. సర్జన్.

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇంక శిశుపోషణము, దాడి, పోకపాలు, బాలకోగములు, చికిత్సలు వివరింపబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీకలిగారు. బి. ఏం. డి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. కల రు. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మూంబురోడ్, మద్రాస్.

మలగు చందనము

(1251) టెగోగమునకు వకారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. కత్తయి లేదు. పిడికారీ మున్నగు కీటకాన్ని కనిపెడు. దువ్వ మైదు మా కులయచంపనము ఎటువై తెలుపు, కచ్చ అను మాను నిధముల కిరాయి మును - పూటలలో చూస్తును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వసార్వసి, రాజమండ్రి.

పంటివైద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బర్ బరదస్

12 కెప్టెన్ రోడ్, ఎస్కూర, మద్రాసు.

ఈ రణవైద్యము ఏకారణము చేకవైన పండ్లను పెరికేయవలసి యుండిన సెప్పిలేతుండ పీకినేయును. బలహీనమైన పండ్లకు బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సమగల పండ్లకు బంగారుచేత మూములు, కల్లు క్రొత్తకట్టులు, ఇంకను పంటిపంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతనవైద్యశాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయ యుండుట వచ్చియున్నాడు. పంటిని తీయవచ్చును సెప్పిలేకే తీయవచ్చును.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే గలదు. గుచ్చుచి. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగ జేసి కఠినసౌఖ్యమును దృఢకాగ్రమును, ఆరోగ్యవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టాచారి యు మే మే ధరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకొనవలెను. (219)

వైద్యశాస్త్ర ముగింకర్ గోవిందజీ, ఆరంజిగివా కోవభాలయం, 157, గ్రాడ్యు, మద్రాస్

యంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడిన

కాంతిగల సిరామూత్రలు.

మా సిరామూత్రలు ఇప్పుడు ఒక అందమైన పెట్టెలో పాక్ చేసి పంపబడుచున్నవి. (1278)

ముఖ్యమైన వార్తాపత్రాలచే గొప్పగా కొనియాడబడుచున్నది. ఒక్కొక్క మాత్రమును ఒక డౌన్సు కాంతిగల సిరామూత్రము. డైమెట్ బ్లూబ్లాక్ మాత్రము (1 గ్రాము) 144 మాత్రము కల రూ. 1-4-0 కచ్చుగి పి ఆల్ బ్లూబ్లాక్ 1 గ్రాము మాత్రము రూ. 1-6-0 ట్రైట్ బ్లూబ్లాక్ 1 గ్రాము మాత్రము 0-15-0 ఎట్లసిరా 1 గ్రాము మాత్రము రూ. 1-6-0 ఆపవచ్చుసిరా 1 గ్రాము మాత్రము రూ. 1-4-0

కె. ఎల్. వి. అయ్యర్స్ అండు కో,

18/286 ఆస్పాల్మింగు, వై నాబాబు, మద్రాసు.

U C. CHAKRAVARTY,

24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచినందు

డబ్బీ 1-కి ఆ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల కలన చర్మమునూడగాని, పెండుకలలో గాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములపంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికారుట, పెండుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తేలి కఠినమంటట వ్యాపించి నిద్రపట్టని తీవ్రపడును.

చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చిర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ చేయవలయును.

అమృతాంజనము డిపో

109, ఫోటోగ్రాఫర్స్, బొంబాయి, కంజు కట్టిపి, మద్రాసు.

Karola
మలమలమునకు మంచిమందు

కరోలా
వానకలెడు, పిరుచిలెడు,
దోణిదాణిము, పులికేపురాదు,
కేదలుగావు, దినుము కాలెగిన
కాల క్రవ్వుత్తి నునాయాసము
గల యెల్లలాగున గర్భ శోధన
గావించును.

1 పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-8-0.

Fraser's Lever Tonic
ప్రే జరు గా రి
ఓవరు టోనిక్.

వై త్త్యమనకు మంచిమందు.
రోగులకు సంధిమించు తల
నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్జ
మువలన గలుగు శాధలకును,
అలవలకును, ఆశలభాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విను
గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.
నీసా వెల రు. 1-12-0.

Kulhati
కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి
నను వెంట్రుకలను తక్షణమే
మినమినలాడు నలుపుగా గాని
గోధుమరంగుగా గాని మార్చు
గలదు. స బోధ లి త ము
శాశ్వతము.

ఈ సాల్యూవర్ పై పెట్టె 1-కి
రు. 2-4-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. జి. స్పిత్ ఆండుకో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవ త్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

368

మంచి లాభము.

ముత్తయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూలు
తెల్లనియింగున 10 రులముల పెట్టె 1-కి రు. 1-0-0.

ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!

కాశీలో మూడుదినములు

ఇందు కాశీలో చేయవలసిన యాత్రలను
విశదముగా చెప్పబడుచున్నది.

విలాసము:— 1827

కే. ఎస్. ముత్తయ్య అండు కంపెనీ,
సిల్క్ హౌసు, కాశీ.

K. S. Muthiah & Co.,
Silk House, Benares City.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:- the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Bataala (India). (669)

Actina Way.

మీ బాయ్ ల రు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామెర్షియల్"ను
యువయోగింపవలయును. దాని సవయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామెర్షియల్ యువయోగించినచో ఫంపర్లముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు
యేమట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్,
తనాలపెట్టె నెం 553 రు

మదరాసు

(పై కామెర్షియల్ గోరునప్పుడు ఈ కుత్రిక చేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

126 **అద్భుత నివారిణి.**

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రో టానిక్ వేరులు

నిద్ర బలహీను
లకును నీరస
లకును మందు.
నిద్రాశక్తిగం
ట, భూతకా
తక్కువగను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

6నియందెంతిమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సక్తుక, బలహీనము,
ఆయాసము, కుళ్లనవ్వముపోగొట్టును. విద్యాభ్యుత్సాహ, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, చునోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యక్షమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక శేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుమాడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమాధ్యమ ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రు. 1-4-0
40 " " " " 2-0-0

వీరము! ప రి మ ఫ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!

ఆటోదిట్ బహర్

చునోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆటోదిట్ వాసనయును కలదు. ఆటోదిట్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కల విడిచినంతట ఒక సంధి వనము మధ్యలోనుంటే యెంత గుళిమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించుతు. ఇతర వాసనలు లేవేమియుండినా యీ ఆటోదిట్ బహర్ యొక్క వాసన ప్రాథమ్యముగా నిలుచును. ఈవిషయే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి వస్తున్నాను.

వెల 1/2 గ్రాము బుడ్డి 1-కి రు. 0-8-0 } వి.పి. చార్ల
" 1 గ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రు. 0-4-0
" 1/2 అవున్సుబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ ఆండు కెమికల్ కంపెనీ
నెం 155, బామ్రామనీగ నీ. బొంబాయి

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవర్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. **లక్ష్మీనిలాసరసము:**— అలోకశుభుల ప్లేగు రోగులకు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమువలన విరోగులై యుండును. ఒక యెంక లక్ష్మీనిలాస రసముగల నీసా తలమొదల నుండేనే ప్లేగుకు వర్షోత్తమమైన సిద్ధాంతము మోగితి తలన తాళు తలతో కనుగ బట్టుకొని. దుష్పరము, మాడిన కాల్లు ఇతరయెంక, నన్ని పాతలు మొదలగునవి తప్పుక గుఱుచును. నీసా 1-1 1-0-0, 5-5 1 ఇనాం. (853)

2. **శ్రీనివాస రైలం:**— ప్లేగు గర్భము, కందుల ప్లేగు, పోషణము నుంచును. నీసా 1-1 0-8-0, 5-5 1 ఇనాం

3. **కైక్వాన రాసవం:**— దీనిని నెంచినప్పటినుండియే జ్వారము కట్టక (కలరా) వాంతి, కీరభేది, అజీర్ణ భేదిని చివరికా గాగలదు. నీసా 1-1 1-0-0, 5-5 1 ఇనాం

4. **కౌముధోదయము:**— బిడ్డలకు నెల వారి; తియ్యక దించు; మందము, ములబద్దము, అజీర్ణ భేది, కృత్తయ, కడు ప్లేబ్బియించుట, అకలితేవించుట మొదలగునవి గుఱుచుంట్ల సిద్ధము భుజ్జిగలవారగుదురు. నీసా 1-1 0-12-0, 5-5 1 ఇనాం

5. **లోకానుయోగర 2 నూరియ్యారము:**— బిడ్డలకు నెలము మొదలైనవాటి, బాలింతలకు ఉత్తమ మందు లా. మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీర కాశని, పాశ్చాత్యవాయుభే, మలబద్ధం, జ్వరం, విజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యెంక లోకానుయోగర గుఱుచునే మొదలు (201)

నెల బిడ్డలకు గల నీసా 0-4-0
ఇనాం 5 డ్యూ 6-5 1-8-0
" " 12-3 2-18-0
" " 26-3 5-3-0

ఒక కొనముతో మాడ అనుబాసము తెనుగున నెంచుదురు
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మదరాసు.